

สารนิพนธ์

เรื่อง การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA

โดย

นางสาวกฤษณณณ์ คงอาสา

รหัสนักศึกษา 05600601

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อสารนิพนธ์/บทความวิจัย	การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA
ผู้เขียน	นางสาวกฤษฎกณณณ์ คงอาสา
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์/บทความวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สรรเสริญ สันติธัญวงศ์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ “การสื่อความหมายของสัญลักษณ์มิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly ด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ รวมถึงแนวคิดสัญวิทยา

ผลการศึกษาพบว่า มิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ “การปลดปล่อยตนเอง” โดยใช้ภาษาภาพเพื่อสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์เป็นหลัก รวมถึงสัญลักษณ์ที่แฝงความหมายผ่านเทคนิคภาพและมุมกล้อง การตัดต่อ และการใช้แสงสี ความหมายของภาพรวมในงานมิวสิกวิดีโอชุดนี้ทำให้ผู้ชมเกิดแรงบันดาลใจและความกล้าหาญ รวมถึงเกิดการตระหนักถึงอิสรภาพ ความเท่าเทียม และหลุดพ้นจากค่านิยมหรือบรรทัดฐานสังคมที่ตีกรอบไว้

คำสำคัญ : มิวสิกวิดีโอ, สัญลักษณ์, LOONA

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์วิจัยเรื่อง การสื่อความหมายของสัญลักษณ์มิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

สารนิพนธ์วิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์สรรเสริญ สันติธัญวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ รวมไปถึงศิลปินวง LOONA ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจและแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขออภัยไว้ ณ ที่นี้

กฤษฎณณ์ คงอาสา

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญรูปภาพ.....	ง
บทที่ 1 การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.4 วิธีการศึกษา.....	2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินการ	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
บทที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีสัญวิทยา.....	8
3.1 ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีสัญวิทยาและการสร้างความหมาย (Semiology and Signification).....	8
3.2. ข้อมูลลักษณะวิธีการใช้สื่อสัญลักษณ์ในสื่อศิลปะและสื่อบันเทิง.....	12
3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับวง LOONA.....	14
บทที่ 4 บทวิเคราะห์การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA.....	15
4.1. ฉากและตัวละคร.....	16
4.1.1. ฉากกรอบแนวคิดและบรรทัดฐานสังคม (Social norm).....	16
4.1.2 ฉากเสรีภาพและการปลดปล่อยตนเอง.....	25
4.2 การตัดต่อมิวสิกวิดีโอ	35
4.3 สีและแสง.....	37
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา.....	39
บรรณานุกรม	40
ประวัติผู้ศึกษา.....	42

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของสัญญาณตามแนวคิดโซซูร์.....	9
ภาพที่ 2 แผนภาพแสดงความคิดการสร้างความหมายของเพียร์ช.....	10
ภาพที่ 3 องค์ประกอบของสัญญาณตามแนวคิดของเพียร์ช.....	10
ภาพที่ 4 การสร้างความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยตามแนวคิดของโรลองค์ บาร์ตส์	11
ภาพที่ 5 นักแสดงในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly.....	15
ภาพที่ 6 บรรทัดฐานทางการศึกษาฉากที่ 1	16
ภาพที่ 7 บรรทัดฐานทางการศึกษาฉากที่ 2.....	17
ภาพที่ 8 ฉากกรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 1	17
ภาพที่ 9 ภาพรองเท้า.....	18
ภาพที่ 10 ฉากกรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 2.....	18
ภาพที่ 11 ฉากกรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 3.....	19
ภาพที่ 12 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 1	20
ภาพที่ 13 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 2	21
ภาพที่ 14 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 3	21
ภาพที่ 15 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 4	22
ภาพที่ 16 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 5	22
ภาพที่ 17 ภาพเครื่องเล่นเทปคาสเซ็ทพกพา.....	23
ภาพที่ 18 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 6	23
ภาพที่ 19 ฉากการทลายกำแพง.....	25
ภาพที่ 20 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 1.....	25
ภาพที่ 21 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 2.....	26
ภาพที่ 22 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 3.....	26
ภาพที่ 23 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 4.....	26
ภาพที่ 24 ฉากยืนอยู่บนระเปียงบ้าน	27
ภาพที่ 25 ฉากยืนอยู่บนสะพานลอย.....	27
ภาพที่ 26 ฉากยืนบนโต๊ะเรียนในชั้นเรียน	28
ภาพที่ 27 ฉากยืนบนโต๊ะเรียนในชั้นเรียนมุมที่ 2	28
ภาพที่ 28 ฉากยืนบนดาดฟ้าของอาคาร.....	29
ภาพที่ 29 ฉากยืนบนหลังคารถ.....	29

ภาพที่ 30 ฉากละทิ้งเปลือกนอกฉากที่ 1	30
ภาพที่ 31 ฉากละทิ้งเปลือกนอกฉากที่ 2	30
ภาพที่ 32 ฉากกัดแอปเปิลฉากที่ 1	31
ภาพที่ 33 ฉากกัดแอปเปิลฉากที่ 2	32
ภาพที่ 34 ฉากวิ่งฉากที่ 1	32
ภาพที่ 35 ฉากวิ่งฉากที่ 2	33
ภาพที่ 36 ฉากวิ่งฉากที่ 3	33
ภาพที่ 37 ฉากวิ่งฉากที่ 4	34
ภาพที่ 38 ช่วงเวลาที่ 2:03 - 2:09	35
ภาพที่ 39 ช่วงเวลาที่ 4:07 - 4:09	35
ภาพที่ 40 ภาพแถบสีของมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly	37
ภาพที่ 41 ตัวอย่างภาพที่ใช้ทฤษฎีสี่คู่ตรงข้าม.....	37
ภาพที่ 42 ตัวอย่างภาพการใช้แสงในฉาก.....	38

บทที่ 1

การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“มิวสิกวิดีโอ” (Music video) มิวสิกวิดีโอเป็นสื่อบันเทิงที่เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการฟังเพลง มิวสิกวิดีโอมีพัฒนาการในการสร้างสรรค์มาโดยตลอดทั้งแนวคิด รูปแบบ และเนื้อหา เพื่อให้ภาพของมิวสิกวิดีโอสามารถเข้าถึงความรู้สึกนึกคิด ความทรงจำ และให้เกิดขึ้นกับผู้ชมได้ มิวสิกวิดีโอมีจุดประสงค์เพื่อการโฆษณาเพลง และถ่ายทอดตัวตนของศิลปินที่มีความชัดเจนมากกว่าแค่เสียงร้องและเนื้อเพลง โดยสิ่งที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอมักจะประกอบไปด้วยลีลาการร้องการเต้นของศิลปิน และการแสดงสื่อความหมายที่บอกเล่าเรื่องราวลักษณะคล้ายคลึงกับสื่อภาพยนตร์ขนาดสั้น

ดนตรีจึงเป็นศิลปะที่อาศัยเสียงเพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ไปสู่ผู้ฟัง เป็นศิลปะที่ง่ายต่อการสัมผัส มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดภาษาใดก็สามารถรับรู้รสชาติของดนตรีได้ โดยใช้เสียงเป็นสื่อได้ ซึ่งเพลงเคป็อบเป็นกระแสความนิยมที่แพร่กระจายไปทั่วโลก อุตสาหกรรมดนตรีเกาหลีสามารถตีตลาดโลกจนสร้างรายได้มหาศาลให้แก่ประเทศเกาหลีใต้ นอกจากนี้เพลงเคป็อบยังใช้มิวสิกวิดีโอในการสื่อความหมายของบทเพลงให้ผู้ชมเข้าใจมากยิ่งขึ้น ทั้งยังมีกระบวนการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอหลากหลายรูปแบบ เช่น “สัญลักษณ์” เป็นหนึ่งในรูปแบบการเล่าเรื่องราวของมิวสิกวิดีโอที่เน้นความสำคัญในการเข้าถึงความรู้สึกและการปลุกอารมณ์ของผู้ชม ซึ่งสัญลักษณ์สามารถแสดงผ่านฉาก ตัวละคร สิ่งของ หรืออื่น ๆ แสดงความหมายโดยการ “บอกโดยนัย” แก่ผู้ชมให้เกิดการคิดวิเคราะห์และตีความ ซึ่ง LOONA ถือเป็นอีกหนึ่งกลุ่มศิลปินที่ใช้สัญลักษณ์ในการบอกเล่าเรื่องราวผ่านมิวสิกวิดีโอเพลงเช่นกัน

LOONA หรือชื่อภาษาเกาหลีว่า อีดัลเอโซ-นยอ (เกาหลี: **이달의 소녀**; “เด็กสาวแห่งเดือน”, “เด็กสาวแห่งดวงจันทร์”) เป็นกลุ่มศิลปินหญิงเกาหลีใต้จากค่าย Blockberry Creative ประกอบด้วยสมาชิก 12 คน ได้แก่ จอนฮีจิน, คิมฮยอนจิน, โจฮาซึล, อิมยอนจิน, วีวี, คิมลิป, จองจินโซล, ซเวรี, อีฟ, ซยู, โกวอน และโอลิเวีย ฮย มีคอนเซปต์วงที่ว่าการรวมเอาทฤษฎี แนวดนตรี และความคิดสร้างสรรค์มารวมกันไว้ อย่างไรก็ตามจำกัด ทำให้ LOONA เป็นเกิร์ลกรุ๊ปที่มีแนวเพลงและคอนเซปต์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองทุกรสนิยมที่แตกต่างของผู้ฟัง และสร้างโลกที่เสมอภาคผ่านเสียงดนตรีและเรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดออกมาอย่างลึกซึ้ง ซึ่งมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly จากอัลบั้ม [X X] (อ่านว่า “มัลติเพิล มัลติเพิล”) สโลแกนของอัลบั้มคือ “For all LOONAs around the world” แปลได้ว่า “เพื่อเหล่า LOONAs (หญิงสาวแห่งเดือน) ทุกแห่งโลก” เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงการยอมรับตนเอง ความเป็นอิสระ และความกล้าหาญของผู้หญิงทั่วโลก โดยใช้ตัวละครเป็นหญิงสาวจากทั่วโลกที่อาศัยอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง รวมถึงสิ่งของต่าง ๆ ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเป็นสัญลักษณ์แสดงความหมายออกมา เช่น แอปเปิ้ล ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอ

ไม่มีความเกี่ยวข้องใด ๆ ต่อเนื้อเพลงและมิวสิกวิดีโอ ทำให้ผู้วิจัยตีความว่า แอปเปิ้ล อาจสื่อถึงความต้องการห้ามและความปรารถนา ตามตำนานคริสต์ศาสนาที่แอปเปิ้ลเป็นผลไม้ต้องห้าม มีพลังแห่งความรู้ทั้งดีและชั่ว

มิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly เป็นการสร้างสรรค์วิดีโอประกอบเพลงที่มีเรื่องราวเนื้อหาที่มีกระบวนการคิดและการวางแผนอย่างละเอียด มีระยะเวลาเพียงแค่ 4 นาที ที่นอกจากจะมอบความเพลิดเพลินและความสวยงามของมิวสิกวิดีโอแล้ว ยังมอบแนวคิด สร้างกำลังใจ รวมถึงความหมายที่มีคุณค่าให้ผู้รับชมเกิดการตีความ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษาเชิงวิชาการเกี่ยวกับการสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly เพื่อถ่ายทอดความหมายที่แท้จริงของเรื่องราวที่กลุ่มศิลปินต้องการสื่อต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความหมายผ่านสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาความหมายของเรื่องราวจากในมิวสิกวิดีโอ Butterfly – LOONA เท่านั้น
2. ศึกษาสัญลักษณ์และสัญลักษณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอ Butterfly – LOONA เท่านั้น

1.4 วิธีการศึกษา

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลความหมายของเนื้อเพลงผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
2. ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแนวคิดและทฤษฎีของสัญลักษณ์
3. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมิวสิกวิดีโอจากทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
4. วิเคราะห์ทฤษฎีที่น่าจะเป็นไปได้ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอ
5. เรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย
6. สรุปผลการศึกษา

1.5 ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยเริ่มดำเนินงานวิจัยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2563 จนถึงเดือนมีนาคม ปี พ.ศ.2564

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 9 เดือน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน 9 เดือน								
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง									
2. เก็บรวบรวมข้อมูล									
3. วิเคราะห์ข้อมูล									
4. สรุปผลการวิจัย									
5. จัดทำรายงานวิจัยสมบูรณ์									

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจความหมายที่ปรากฏผ่านสัญลักษณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA
2. ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและวิธีในการวิเคราะห์สัญลักษณ์ภายในสื่อ โดยสามารถนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์สัญลักษณ์และความหมายในมิวสิกวิดีโออื่น ๆ ได้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA” มีเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอและภาพยนตร์

จุฑามาส เจริญงามวงศ์วาน (2562) เขียนวิจัยเรื่อง “วงกลม” หน้าทีและความหมายเชิงสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอของวง NCT มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและความหมายที่เกี่ยวข้องกับวงกลมในฐานะที่เป็นสัญลักษณ์และเพื่อศึกษาความหมายและการทำหน้าที่ของวงกลมในลักษณะต่างๆในมิวสิกวิดีโอของ NCT โดยศึกษาข้อมูลความหมายและวิธีการใช้วงกลมและความหมายของเนื้อเพลงและมิวสิกวิดีโอที่ปรากฏทั้งในตัวอย่างมิวสิกวิดีโอและมิวสิกวิดีโอ ผลการศึกษาพบว่า วิธีในการใช้สัญลักษณ์วงกลมนั้นสามารถจำแนกออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่ 1) การใช้วงกลมในลักษณะของสิ่งของ 2) การใช้วงกลมในลักษณะของฉาก 3) การใช้วงกลมในลักษณะของการเคลื่อนไหว ซึ่งจากรูปแบบของการใช้วงกลมเมื่อประกอบกับแนวคิด ทฤษฎี และความเชื่อเกี่ยวกับวงกลม ทำให้เราพบว่าสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอได้มีการนำวงกลมมาใช้ในหลายลักษณะและด้วยบริบทต่างๆที่อยู่รอบวงกลมทำให้วงกลมที่ถูกใช้ในมิวสิกวิดีโอแต่ละเพลงให้ความหมายที่ต่างกัน ได้แก่ การนำวงกลมมาแทน สิ่งที่เราขีดจำกัดหรือความเป็นอนันต์ การนำวงกลมมาแทนความเป็นเอกภาพ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การใช้วงกลมเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของโลก ดวงดาว ดวงอาทิตย์ และท้องฟ้า การนำวงกลมมาใช้ในรูปแบบของดวงตา เพื่อใช้ในการตัดภาพไปที่ฉากต่อไป

ณปภา สุวรรณรงค์ และ วิเชียร ลัทธพิงศ์พันธ์ (2561) เขียนรายงานการวิจัยเรื่อง กระบวนการความคิดสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากล : การประกอบสร้างความหมายสัญลักษณ์ทางเพศและบทอัครจรรย์ เพื่อศึกษากระบวนการสร้างความหมายของสัญลักษณ์ภาพ และเนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสารความหมายทางเพศและบทอัครจรรย์ ผลการศึกษาสามารถสรุปให้เห็นถึงกระบวนการสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากล (Music Video Production) ได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1.) ขั้นการเตรียมการ ได้แก่ โจทย์ (Brief) และเพลง (Song) 2.) ขั้นการบ่มเพาะทางความคิด การประจักษ์ และการประเมินความคิดที่ได้ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ (Ideation) และ 3.) การนำความคิดที่ได้ไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริง (Elaboration) ได้แก่ การคัดเลือกนักแสดง (Casting) หาสถานที่ในการถ่ายทำ (Location) การถ่ายทำ (Filming) การตัดต่อ (Editing) และผลงานมิวสิกวิดีโอ (Music Video) การศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นอีกว่าการสื่อสารด้วยสัญลักษณ์เพื่อแทนความหมายคือทางออกและวิธีการสื่อสารที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้สร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากลเพื่อตรงกับมายาคติทางเพศของสังคมที่ยากนักที่จะรื้อถอนได้ในมิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากล

ปฏิพร บุญมา (2562) เขียนวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Born Hater ของวง Epik High มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสัญลักษณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอ Born Hater และศึกษาทัศนคติหรือ

ความคิดของศิลปินผ่านเรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบเพลงแร็ป โดยศึกษาความหมายของเพลง ความหมายของวัตถุที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอ ประวัติของศิลปินวง Epik High และศิลปินรับเชิญ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์สิ่งที่ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอ ผลการศึกษาพบว่าห้องน้ำซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการขจัดและระบายออกถูกนำมาใช้เป็นพื้นที่ ในการแสดงมุมมองของศิลปินแต่ละคนเกี่ยวกับเรื่องคนที่ไม่ชอบพวกเขาหรือ Hater ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ห้องน้ำไฟปกติสื่อถึงภาพลักษณ์ภายนอกและความคิดของผู้อื่นต่อศิลปิน และ 2) ห้องน้ำไฟสีฟ้าสื่อถึงความคิดและตัวตนที่แท้จริงศิลปิน โดยสัญลักษณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเกี่ยวข้องกับ Hater เรื่องของทุนนิยม วัตถุนิยม ชนชั้นนำ ผู้มีความรู้หรือปัญญาชน ความรุนแรง การต่อสู้ เพศ และการใช้สีเพื่อย้ำความหมายของสัญลักษณ์ที่ปรากฏ

พรนิมิต ธีราช และ ภัสวลี นิติเกษตรสุนทร (2560) เขียนรายงานการวิจัยเรื่อง การเล่าเรื่องและการสื่อความหมายของภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแส โดยศึกษาการเล่าเรื่องและการสื่อความหมายของภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแสและศึกษาความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับความเหมาะสมของภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแสกับสังคมไทย จากผลการวิจัยพบว่า ผู้สร้างภาพยนตร์ได้ใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ของการเล่าเรื่องเพื่อการนำเสนอแก่นความคิดหลักหรือประเด็นหลักของภาพยนตร์ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ “ความเลวร้ายของสังคมและความเลวร้ายภายในจิตใจของมนุษย์” เป็นการเล่าเรื่องเพื่อการสื่อสารและนำเสนอเรื่องราวความน่ากลัวในมุมมองของสังคมและความเลวร้ายภายในจิตใจมนุษย์ การสื่อความหมายของภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแสทั้ง 3 เรื่องผู้สร้างภาพยนตร์ได้ใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ของการสื่อความหมายด้วยภาพและการสื่อความหมายด้วยเสียงเพื่อให้ผู้ชมภาพยนตร์เกิดความเข้าใจและสามารถรับรู้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ได้ เป็นการใช้อาพและเสียงในการสื่อความหมายเพื่อให้ผู้ชมภาพยนตร์มีอารมณ์คล้อยตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ นอกจากนี้ผู้สร้างภาพยนตร์ยังได้องค์ประกอบต่าง ๆ ของการสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์วิทยาเพื่อการสื่อความหมายแฝงให้ผู้ชมภาพยนตร์ได้มองเห็นและรับรู้ถึงปัญหาความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และได้รับรู้ถึงด้านมืดหรือมุมมืดในสังคมที่มีความเลวร้ายและมีความน่ากลัวผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับความเหมาะสมของภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแสกับสังคมไทยพบว่า ภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแสเป็นภาพยนตร์ที่มีภาพและเนื้อหาหรือบทภาพยนตร์ที่มีความรุนแรงอยู่ในระดับสูงมาก เพราะเป็นภาพยนตร์ที่ผู้สร้างภาพยนตร์สร้างขึ้นมาเพื่อกลุ่มผู้ชมเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแสจึงเป็นสื่อภาพยนตร์ที่ไม่มีความเหมาะสมที่จะได้รับการเผยแพร่ในวงกว้างของสังคมไทย เพราะสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเคร่งครัดกฎระเบียบทางศีลธรรมและกฎระเบียบทางจริยธรรมมาก

ภูริกา เดชปรารมภ์ (2560) เขียนวิจัยเรื่อง ศึกษาเนื้อหาและสัญลักษณ์จากมิวสิกวิดีโอเพลง Wake Me Up - B.A.P มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายของเรื่องราวผ่านสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอ

Wake Me Up ของศิลปินบียอเซ่ ผลการศึกษาพบว่ามิวสิกวิดีโอ Wake Me Up นำเสนอผ่านการใช้รูปแบบ มิวสิกวิดีโอที่มีแนวคิดเชิงมนทัศน์ (conceptual) โดยใช้แนวคิดจากภาพยนตร์ V for Vendetta เป็นหลัก ในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการ “ปลุกให้ตื่น” เพื่อเป็นการทำให้ผู้ชมกระจ่างถึงความเป็นจริงของสังคม เรียกสติและเรียกร้องให้ทุกคนปฏิบัติความคิดเพื่อปลดแอกจากพันธนาการที่เรียกว่าบรรทัดฐานสังคม ซึ่งตีกรอบและลิดรอนความเป็นมนุษย์ให้ต้องเป็นอย่างไรที่สังคมต้องการ เช่น ฉากพระขึ้นอาทิติย์อุทัย เป็นสัญลักษณ์ของการเกิดความหวังและการเริ่มต้นใหม่ ความหมายในฉากนี้จึงสามารถตีความได้ว่าบียอเซ่ได้นำความหวังที่จะพาผู้คนไปสู่การเริ่มต้นใหม่

วสนันท์ อิทธิมิชัย (2558) เขียนรายงานการวิจัยเรื่อง ภาษาและการสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอของ ปาน ธนพร แวกประยูร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการใช้ภาษาในเพลง พร้อมทั้งศึกษา เนื้อหาและกลวิธีการนำเสนอบทเพลงในรูปแบบมิวสิกวิดีโอในบทเพลงกับมิวสิกวิดีโอ ผลการศึกษาพบว่า ด้านเนื้อหาของบทเพลงสามารถจำแนกเนื้อหาได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับความรัก เนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและความในใจของผู้หญิงที่มีความรัก เนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เนื้อหา เกี่ยวกับการให้กำลังใจ และเนื้อหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยเนื้อหาประเภทที่พบมากที่สุดคือเนื้อหา เกี่ยวกับความรัก ซึ่งเนื้อหาเกี่ยวกับความรักสามารถแบ่งเนื้อหาย่อยได้ 4 ประเภท ได้แก่ ความต้องการมีคนรัก ความรักที่สมหวัง ความรักที่มีปัญหา และความรักที่ไม่สมหวัง ผลการศึกษาด้านเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอพบว่า มิวสิกวิดีโอของปาน ธนพร แวกประยูร สามารถแบ่งรูปแบบของเนื้อหาได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ มิวสิกวิดีโอที่มีเรื่องราว ประกอบและมิวสิกวิดีโอที่ไม่มีเรื่องราวประกอบ ด้านวิธีการนำเสนอมิวสิกวิดีโอเพลงของปาน ธนพร แวกประยูร แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ การนำเสนอมิวสิกวิดีโอโดยเน้นเรื่องราว การนำเสนอมิวสิกวิดีโอโดยเน้นผู้ร้อง และการนำเสนอมิวสิกวิดีโอโดยการตัดต่อภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อความหมายของเนื้อหาบท เพลงกับมิวสิกวิดีโอ ผลการศึกษาพบว่ามีการสื่อความหมายที่สอดคล้องกันโดยจะแบ่งเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอเสริมบทเพลงให้ชัดเจนมากขึ้น เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอจำกัดเนื้อหาของบทเพลง ให้แคบลง และเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอทำให้ความหมายของบทเพลงกว้างขึ้น สำหรับการสื่อความหมาย ที่ไม่สอดคล้องกันแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอสร้างความหมายใหม่ให้กับบทเพลงและ เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอไม่มีความเกี่ยวข้องกับบทเพลง

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า มิวสิกวิดีโอ เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ สื่อสารด้วยสัญลักษณ์เพื่อแทนความหมาย โดยนำเสนอแก่นความคิดหลักหรือประเด็นหลักของเนื้อหาเพลง ณ ปภา สุวรรณรงค์ และ วิเชียร ลัทธพิงศ์พันธ์ (2561) ซึ่งใช้ภาพที่มีแนวคิดเชิงมนทัศน์ ภูริกา เดชปรารมภ์ (2560) เพื่อให้ผู้ชมมีอารมณ์คล้อยตาม เกิดความเข้าใจ และสามารถรับรู้เรื่องราวหรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม พรนิมิต ธีราช และ ภัสวาลี นิติเกษตรสุนทร (2560) ซึ่งมีการนำเสนอสัญลักษณ์ ผ่านได้นำเสนอผ่านทางกรกระทำและบทพูดของตัวละครเป็นหลัก รวมถึงฉากและแสงสี เช่น ฉากห้องน้ำซึ่ง

เป็นสัญลักษณ์ของการจัดและระบายออกถูกนำมาใช้เป็นพื้นที่ ในการแสดงมุมมองของศิลปินแต่ละคน เกี่ยวกับเรื่องคนที่ไม่ชอบพวกเขาหรือ Hater ห้องน้ำไฟสีฟ้าสื่อถึงความคิดและตัวตนที่แท้จริงศิลปิน โดยสัญลักษณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเกี่ยวข้องกับ Hater เรื่องของทุนนิยม วัตถุนิยม ชนชั้นนำ ผู้มีความรู้ หรือ ปัญญาชน ปฏิพร บุญมา (2562) นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอผ่านวัตถุหรือสัญลักษณ์ เช่น การนำวงกลมมา แทนสิ่งที่ไร้ขีดจำกัดหรือความเป็นอนันต์ การนำวงกลมมาแทนความเป็นเอกภาพและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จุฬามาศ เจริญงามวงศ์วาน (2562)

มิวสิกวิดีโอสามารถแบ่งรูปแบบของเนื้อหาได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ มิวสิกวิดีโอที่มีเรื่องราวประกอบ และมิวสิกวิดีโอที่ไม่มีเรื่องราวประกอบ อีกทั้งมีแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ การนำเสนอมิวสิกวิดีโอโดยเน้น เรื่องราว การนำเสนอมิวสิกวิดีโอโดยเน้นผู้ร้อง และการนำเสนอมิวสิกวิดีโอโดยการตัดต่อภาพ ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อความหมายของเนื้อหาบทเพลงกับมิวสิกวิดีโอ มีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอเสริมบทเพลงให้ชัดเจนมากขึ้น เนื้อหาของมิวสิกวิดีโอจำกัดเนื้อหาของบทเพลง ให้แคบลง และเนื้อหาของมิวสิกวิดีโอทำให้ความหมายของบทเพลงกว้างขึ้น แต่ในบางเพลงเนื้อหาของ มิวสิกวิดีโออาจสร้างความหมายใหม่ให้กับบทเพลง หรืออาจไม่มีความเกี่ยวข้องใด ๆ กับบทเพลงเลยก็เป็นได้ จากวสนันท์ อิทธิมิชัย (2558) ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการแสดงให้เห็นถึงความหมายของเรื่องราว ที่สื่อผ่านสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอ Butterfly – LOONA

บทที่ 3

แนวคิดและทฤษฎีสัญวิทยา

ในการศึกษาเรื่อง “การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA” ผู้วิจัยได้ศึกษาบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยยึดแนวความคิดและบทความที่เกี่ยวข้องเป็นตัวตั้ง และใช้ข้อมูลจากหนังสือเอกสารและข้อมูลจากสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องเป็นเอกสารประกอบการค้นหา ดังนี้

- 3.1 ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีสัญวิทยาและการสร้างความหมาย (Semiology and Signification)
- 3.2 ข้อมูลลักษณะวิธีการใช้สื่อสัญลักษณ์ในสื่อศิลปะและสื่อบันเทิง
- 3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับวง LOONA

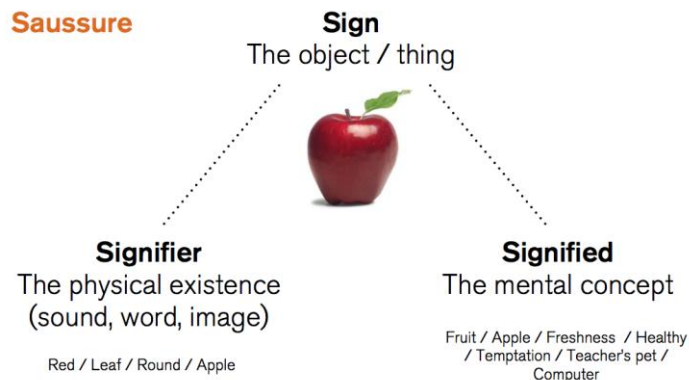
3.1 ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีสัญวิทยาและการสร้างความหมาย (Semiology and Signification)

สัญวิทยาเป็นทฤษฎีที่นำมาอธิบายการสื่อสารของมนุษย์ว่า การสื่อสารคือจุดกำเนิดของความหมาย ซึ่งการศึกษาแนวนี้จะไม่สนใจความล้มเหลวของการสื่อสาร และไม่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลและความถูกต้อง แต่เป็นแนวทางการศึกษาเชิงสังคมหรือความแตกต่างของวัฒนธรรมระหว่างผู้ให้และผู้รับสาร ตลอดจนความหลากหลายของความหมายภายในระบบภาษา วัฒนธรรม และความความเป็นจริงที่ไม่สามารถแสดงผลเป็นลูกศรหรือเป็นเส้นตรงของกระแสการไหลของข่าวสาร แต่เป็นการศึกษาเชิงโครงสร้าง โดยมุ่งความสนใจไปที่การวิเคราะห์โครงสร้างที่กลุ่มความสัมพันธ์ที่ทำให้สาร หมายถึง บางสิ่งที่มันสร้าง เครื่องหมายบนกระดาษ หรือเสียง ไปยังสารที่จะถูกส่งออกไปในการสื่อสารแต่ละครั้ง ดังนั้นการศึกษาแนวสัญวิทยานี้ถือว่าตัวกำหนดของการสื่อสารขึ้นอยู่กับสังคมและสิ่งรอบตัวบนโลกของมนุษย์ ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับกระบวนการของการสื่อสาร แต่ระบบสัญลักษณ์ทำการควบคุมการสร้างความหมายของตัวบทให้เป็นไปอย่างมีความสลับซับซ้อนอย่างแฝงเร้น และต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละวัฒนธรรม

สัญวิทยา (Semiology) หรือสัญศาสตร์ (Semiotics) เป็นศาสตร์ที่เพิ่งเกิดขึ้นมาไม่นานเรียกได้ว่าเป็นศาสตร์หน้าใหม่ และมีการพัฒนาอย่างจริงจังในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 โดยมีนักวิชาการหลายท่าน เช่น ชาร์ล เพียร์ซ (C. Peirce) ปี 1839 - 1914 นักปรัชญาสังคมชาวอเมริกัน และเฟร์ดีนองด์ เดอ โซซูร์ (F. de Saussure) ปี 1857 - 1913 นักภาษาศาสตร์ชาวสวิส ซึ่งปัจจุบันทฤษฎีดังกล่าวได้รับความนิยมในการใช้อธิบายปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ (กาญจนา แก้วเทพ, 2552)

แนวคิดของเฟร์ดีนองด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure, 1857 - 1931) ให้ความสนใจกับความสัมพันธ์ระหว่างสองปัจจัย คือ สัญลักษณ์ (Signifier) และสัญลักษณ์ (Signified) โดยสามารถระบุได้ว่าสัญลักษณ์ทุกอย่างจะมี 2 มิติ มิติที่หนึ่ง คือ มิติที่เป็นส่วนร่วมซึ่งรวมเรียกว่า “Language” หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้ และมิติที่สองเรียกว่า “Speech” หรือลีลาการใช้ ประเด็นที่น่าขบคิดและสำคัญประการหนึ่งในมุมมองของโซซูร์ (Saussure) คือระหว่างสัญลักษณ์กับสัญลักษณ์มีลักษณะสะเปะสะปะ โซซูร์ (Saussure) มีความเชื่อและเน้นหนักทางความคิดว่า สิ่งใด ๆ ก็ตามย่อมไม่มีทางเกิดขึ้นมาก่อนชื่อของตัวเอง สิ่งใด ๆ ย่อมไม่สามารถ

กำหนดชื่อของตัวเองได้ เพราะไม่เช่นนั้นแล้วชื่อหนึ่ง ๆ ย่อมหมายถึงสิ่งเดียวกันในทุก ๆ ภาษา ตัวอย่างเช่น ในภาษาเอสกิโมมีคำจำนวนมากสำหรับเรียก “หิมะ” (Snow) ซึ่งในภาษาอังกฤษนั้นคำว่า “หิมะ” มีแค่คำเพียงคำเดียวเท่านั้น

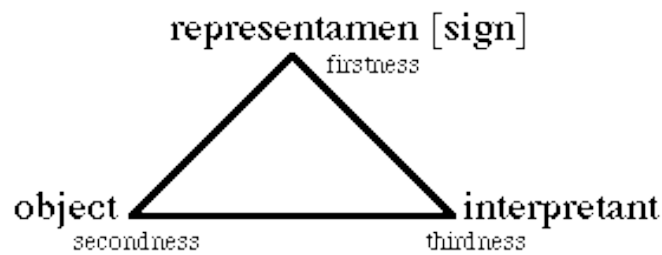

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของสัญลักษณ์ตามแนวคิดโซซูร์

ที่มา : <https://coolerinsights.com/2012/05/the-role-of-semiotics-in-marketing/>

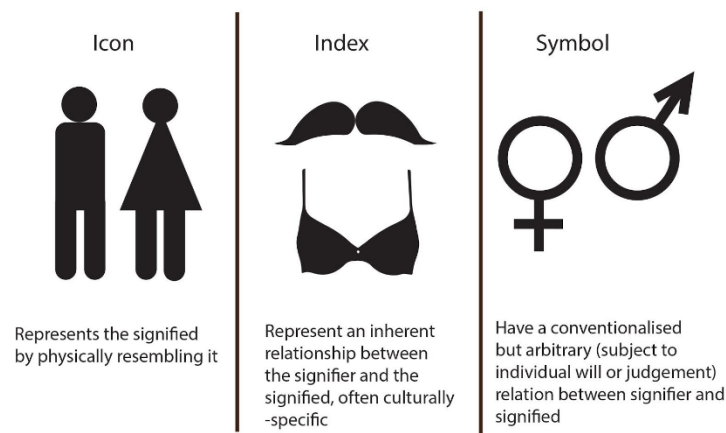
โซซูร์ (Saussure) ได้ทำจัดหมวดหมู่ แยกประเภท และระดับของความหมายที่สอดแทรกอยู่ในสัญลักษณ์ออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ ความหมายโดยอรรถ (Denotative Meaning) อันได้แก่ ความหมายที่เข้าใจกันตามตัวอักษรซึ่งเป็นความหมายที่เข้าใจตรงกันโดยส่วนใหญ่ ตัวอย่างเช่น ความหมายที่มีการระบุในพจนานุกรม เช่น แม่ คือ สตรีผู้ให้กำเนิดลูก หมี่เป็นสัตว์สี่เท้า เป็นต้น ส่วนประเภทที่สองคือความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) ได้แก่ ความหมายทางอ้อมที่เกิดจากข้อตกลงหรือความเข้าใจเฉพาะกลุ่มหรือเกิดจากประสบการณ์เฉพาะของบุคคล เช่น เวลาพูดถึง “แม่” บางคนอาจนึกถึงความอบอุ่นบางคนอาจนึกถึงความเข้มงวด หรือบางคนอาจนึกไปถึงประสบการณ์อันขมขื่นเนื่องจากโดนแม่ทิ้งในวัยเด็ก

ชาร์ลส แซนเดอร์ส เพียร์ซ (Charles Sanders Peirce, 1839 –1914) ได้มุ่งให้ความสนใจในความสัมพันธ์ระหว่างตัวสัญลักษณ์กับวัตถุจริงที่จะมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นตัวหมาย (Signifier) และตัวหมายถึง (Signified) โดยจัดแบ่งประเภทของสัญลักษณ์ (Sign) ออกเป็น 3 แบบ ได้แก่ รูปสัญลักษณ์ (Icon) เป็นสัญลักษณ์ที่มีรูปร่างหน้าตาคล้ายกับวัตถุมากที่สุด โดยการถอดรหัสของ Icon เพียงแค่เห็นก็สามารถถอดความหมายถึงตัววัตถุได้ง่าย ประเภทต่อมาเรียกว่า ดัชนี (Index) เป็นสัญลักษณ์ที่มีความเกี่ยวพันแบบเป็นเหตุเป็นผลโดยตรงกับวัตถุที่มีอยู่จริง และประเภทสุดท้ายเรียกว่า สัญลักษณ์ (Symbol) เป็นสัญลักษณ์ที่ไม่มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกันเลยระหว่างตัวสัญลักษณ์กับวัตถุจริง หากแต่ความหมายเกิดจากการตกลงร่วมกันในหมู่ผู้ใช้สัญลักษณ์ หรือการตกลงกันเองในสังคม เช่น ตัวอักษร หรือโลโก้ (เครื่องหมายตราสัญลักษณ์) ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้น การถอดรหัสจึงจำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ใช้สัญลักษณ์

ภาพที่ 2 แผนภาพแสดงความคิดการสร้างความหมายของเพียร์ซ

ที่มา : http://etec.ctlt.ubc.ca/510wiki/Semiotic_Domains_and_Non-Textual_Technologies

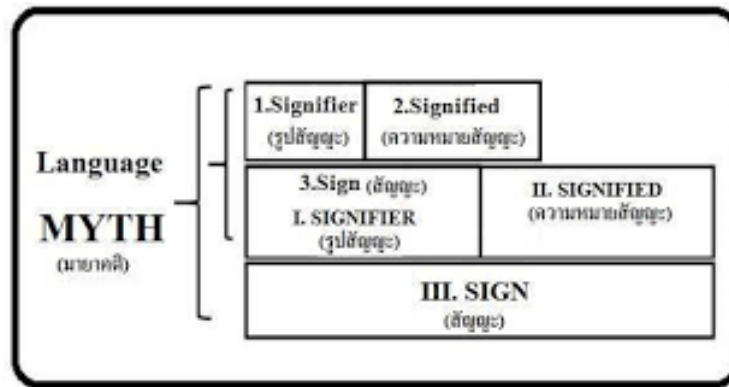

ภาพที่ 3 องค์ประกอบของสัญลักษณ์ตามแนวคิดของเพียร์ซ

ที่มา : <https://artsnobs.wordpress.com/2016/08/25/semiotics-wk-4/>

ส่วนแนวคิดของนักสัญวิทยา โรลันด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes, 1915-1980) ก็ได้สนใจศึกษาสัญลักษณ์และเป็นคนแรกที่ริเริ่ม ประยุกต์แนวคิดสัญศาสตร์ที่พัฒนามาจากภาษาศาสตร์มาใช้วิเคราะห์ภาพต่าง ๆ ตามความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) เนื่องจากมองว่าเป็นความหมายที่มีความสำคัญอย่างแท้จริงในแง่ของการรับรู้ และความหมายโดยนัยนี้ยังสามารถอธิบายไปได้อีกหลายแนวคิด ซึ่งการความหมายในขั้นนี้จะเป็นการตีความหมายในระดับที่มีปัจจัยทางวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งไม่ได้เกิดจากตัวของสัญลักษณ์เอง เป็นการอธิบายถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสัญลักษณ์กระทบกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้ใช้และคุณค่าทางวัฒนธรรมของเขา ซึ่งสัญลักษณ์ในขั้นนี้จะทำหน้าที่ 2 ประการ คือ ถ่ายทอดความหมายโดยนัยแฝง และถ่ายทอดความหมายในลักษณะมายาคติ (Myths) ซึ่งบาร์ตส์ (Barthes) เรียกกระบวนการในการเปลี่ยนแปลง ลดทอนปกปิด บิดเบือนฐานะการเป็นสัญลักษณ์ของสรรพสิ่งในสังคมให้กลายเป็นเรื่องของธรรมชาติ เป็นสิ่งปกติธรรมดาหรือเป็นสิ่งที่มิพบทบาท "ความคุ้นชิน"

ภาพที่ 4 การสร้าง ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยตามแนวคิดของโรลองค์ บาร์ตส์

ที่มา : <file:///C:/Users/Admin/Downloads/241273-Article%20Text-829714-1-10-20200409.pdf>

กล่าวโดยสรุปคือ บาร์ตส์ (Barthes) พยายามที่จะพิสูจน์ว่าความหมายใด ๆ ก็ตามที่ทำให้เราให้ความหมายกับภาพไม่ได้เป็นผลโดยธรรมชาติ หรือการเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ไม่ได้เกิดขึ้นมาลอย ๆ โดยแต่ละคนจะรับรู้และแปลความหมายตามความเข้าใจแตกต่างกันออกไปไม่ได้เป็นไปอย่างสากล ตัวอย่างเช่น การที่เราได้เห็นภาพถ่ายใด ๆ ก็ตาม หากไม่ได้มีคำอธิบายประกอบมาให้ จะเป็นความยากลำบากในการให้ความหมายกับภาพนั้น ๆ เพราะการแปลความหมาย หรือการตีความนั้นยังต้องดูปัจจัยแวดล้อมที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน และยังมีบริบททางวัฒนธรรมที่ส่งอิทธิพลถึงภาพนั้น ๆ ได้อีก

จากข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ทำให้สรุปได้ว่า ทฤษฎีสัญวิทยา คือการเรียนรู้ถึงความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวในสังคม มีทั้งที่เป็นสากลและไม่เป็นสากลโดยความหมายของสัญลักษณ์ใด ๆ ไม่ได้เกิดขึ้นมาอย่างไร้เหตุผล มีวัฒนธรรมและสังคมเป็นสิ่งที่กำหนดและสร้างความหมายของสัญลักษณ์ ทำให้เกิดการวิเคราะห์ตีความหมายเพื่อเข้าใจถึงความหมายแฝงที่สื่อผ่านสัญลักษณ์เป็นเรื่องของธรรมชาติ ทั้งนี้การตีความล้วนขึ้นอยู่กับความเข้าใจของแต่ละบุคคล

3.2. ข้อมูลลักษณะวิธีการใช้สื่อสัญญาณในสื่อศิลปะและสื่อบันเทิง

สื่อศิลปะ การถ่ายทอดสิ่งที่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ให้ปรากฏในรูปแบบศิลปะ คือการรวมตัวกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของธาตุต่างๆ ของสิ่งต่างๆ อาจจะกลมกลืนกันหรือขัดแย้งกันก็ได้ และยังเป็นกฎเกณฑ์ของธรรมชาติของชีวิต และของงานศิลปะด้วย ซึ่งเอกภาพในงานศิลปะนั้นได้แก่ความคิดและแนวเรื่อง อันอาจเป็นลักษณะ เส้น รูปร่าง รูปทรง ทิศทาง แสงเงา สี และอื่น ๆ ทั้งในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เนื้อหาทางสัญลักษณ์ในงานศิลปะ คือ ความหมายที่ลึกซึ้งยิ่งกว่าที่ได้รับจากการประสานกันของทัศนธาตุในรูปทรง และความหมายธรรมดาจากเรื่องหรือเหตุการณ์เป็นผลทางอารมณ์หรือปัญญาที่คลี่คลายขึ้นจากการประสานกันของเนื้อหาทางรูปทรงกับ เนื้อหาทางเรื่อง ตัวอย่าง เช่น เมื่อเราได้รับความรู้สึกที่นุ่มนวลอ่อนหวาน บางเบา จากงานจิตรกรรมชิ้นหนึ่งมีเส้น สี และน้ำหนักอ่อนแก่ ประสานกันอย่างกลมกลืน อันเป็นเนื้อหาทางรูปทรงของงานชิ้นนั้น ในรูปที่เรารู้ว่าเป็นดอกไม้กับฉากหลังที่เป็นท้องฟ้า ซึ่งเป็นเนื้อหาทางเรื่องจินตนาการของเราเปิดกว้างออก นำไปสู่อารมณ์ที่อัมเอบด้วยความรัก ความบริสุทธิ์ของชีวิต ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สากลที่ไม่จำกัดอยู่เพียงความนุ่มนวล อ่อนหวานของดอกไม้เท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลต่อชีวิตและจิตใจของมนุษย์มาโดยตลอด เป็นทั้งการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์กรรม และสั่งสมตั้งแต่เกิดจนกลายเป็นภาษาที่คุ้นเคย ก่อให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองในเชิงจิตวิทยา ทั้งในด้านของเพศสัมพันธ์ ความรัก หรือภัยอันตราย โดยเฉพาะศิลปินในขณะที่ทำงานสร้างสรรค์จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสีต่าง ๆ ทั้งแปรเปลี่ยนเพิ่ม - ลด ทั้งปริมาณความเข้มข้น ความจัด ความกลมกลืน ความสัมพันธ์ และความขัดแย้งอย่างฉับพลัน ที่เป็นไปเองโดยไร้เหตุผล เช่น สีโทนร้อน เช่น สีแดง สีส้ม เป็นสีที่รู้สึกถึงการมีพลังร้อนแรง โดยเฉพาะสีแดงที่รู้สึกความร้อนแรงที่สุด ในทางอารมณ์สื่อถึงความรุนแรง ก้าวร้าว ความขัดแย้งหรือเป็นอันตรายต่อความรู้สึก สีโทนเย็น เช่น สีฟ้า สีเขียว เป็นสีที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย อบอุ่นนุ่มนวล ว่างเปล่า บางครั้งอาจหมายถึงความอ่อนแอ แทนความเจ็บปวดในจิตใจ และสีกลาง เช่น สีดำ สีเทา เป็นสีที่ให้ความรู้สึกหดหู่ ชั่วร้าย เศร้าหมอง น่ากลัว ในส่วนของสีขาวจะให้ความรู้สึกบริสุทธิ์ไร้เดียงสาหรือไร้ซึ่งความรู้สึก การยอมแพ้สิ้นหวัง เป็นต้น ซึ่งสีจะถูกแปรเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายประสานไปกับสัญลักษณ์และทัศนธาตุอื่น ๆ

สื่อบันเทิง ในสื่อโทรทัศน์และภาพยนตร์เป็นสื่อที่เกิดจากการประกอบการสร้างความจริงทางสังคมจากฝีมือมนุษย์ สะท้อนภาพสังคม ผู้คน แต่ละเชื้อชาติ ในแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ฉะนั้นการนำเสนออาจไม่ใช่ความจริงทั้งหมดที่เกิดขึ้น แต่อาจเป็นเพียงบางส่วนที่ถูกนำเสนอออกมา จึงจำเป็นต้องนำเอาเรื่องเนื้อหาและรูปแบบมาใช้ในการสื่อความหมายอยู่ตลอดเวลา เริ่มตั้งแต่ฉากที่ใช้ในการแสดง เครื่องประดับฉาก เครื่องแต่งกาย บทสนทนา การแสดงท่าทางของตัวละคร ฯลฯ จึงเป็นสื่อที่มีเทคนิคและองค์ประกอบในการเล่าเรื่องราวเฉพาะตัว เพื่อเป็นการสื่อความหมายไปยังผู้รับชม

- โดยองค์ประกอบการเล่าเรื่องของสื่อบันเทิง ได้แก่
1. โครงเรื่อง (Plot) เหตุการณ์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเล่า เป็นลักษณะของเหตุการณ์นำมาต่อร้อยเรียงกันตั้งแต่ต้นเรื่องไปจนจบเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้น
  2. แก่นเรื่อง ซึ่งเป็นความคิดหลักการดำเนินเรื่อง ซึ่งรายละเอียดแก่นความคิดในแต่ละเรื่องนั้นมีส่วนประกอบย่อยในการสนับสนุนความคิดที่แตกต่างกัน
  3. ฉาก (Setting) เป็นหนึ่งในส่วนประกอบสำคัญในการเล่าเรื่อง เพื่อสร้างบรรยากาศให้เรื่องราวมีความเสมือนจริงที่สุด และยังเป็นการบอกถึงความหมายบางอย่างของเรื่อง อาจบอกได้ถึง การเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับตัวละคร รับรู้ถึงความหลัง ความคิด และการปรากฏตัวขึ้นด้วย ทั้งนี้ในฉากอาจประกอบด้วยวัตถุ สถานที่ หรือสิ่งมีชีวิต ที่อาจปรากฏให้เห็นซ้ำ ๆ รวมไปถึงเทคนิคมุมกล้อง แสง สี และเสียง ที่ช่วยสร้างอารมณ์ความรู้สึกอารมณ์ของตัวละครอีกด้วย
  4. ตัวละคร (Characters) เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการดำเนินเรื่อง ยังหมายถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร การแสดงออกด้วยท่าทาง
  5. มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) เป็นมุมมองของเหตุการณ์ เป็นส่วนหนึ่ง ที่ช่วยสร้างความเข้าใจในพฤติกรรมของตัวละคร เป็นการมองเหตุการณ์ในเรื่องผ่านสายตาของตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง หรืออาจเป็นการเล่าเรื่องที่มีความสำคัญต่อเรื่องราวภาพยนตร์อย่างยิ่ง เพราะมีผลต่อความรู้สึกในการชกจูงอารมณ์ของผู้ชม ก่อให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามได้

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับวง LOONA

LOONA หรือชื่อภาษาเกาหลีว่า อีตัลเอโซ-นยอ (เกาหลี: **이달의 소녀**; “เด็กสาวแห่งเดือน”, “เด็กสาวแห่งดวงจันทร์”) เป็นกลุ่มศิลปินหญิงเกาหลีใต้จากค่าย Blockberry Creative มีสมาชิกทั้งหมด 12 คน ตามจำนวนเดือนทั้ง 12 เดือนใน 1 ปี ได้แก่ จอนฮีจิน, คิมฮยอนจิน, โจฮาซึล, อิมยอจิน, วีวี, คิมลิป, จองจินโซล, ซเวรี, อีฟ, ชยู, โกวอน และโอลิเวีย ฮเย ซึ่งแต่ละคนมีสีและสัตว์ประจำตัวแตกต่างกันออกไป โดยมีคอนเซ็ปต์วงที่ว่าจักรวาลที่วง LOONA อาศัยอยู่มีชื่อว่า Loonaverse เป็นเอกภพอันกว้างใหญ่ที่รวมเอา ทฤษฎี แนวดนตรี และความคิดสร้างสรรค์มารวมกันไว้อย่างไร้ขีดจำกัด ทำให้ LOONA เป็นศิลปินที่มี แนวเพลงและคอนเซ็ปต์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองทุกรสนิยมที่แตกต่างของผู้ฟัง โดยจุดมุ่งหมายหลักของ LOONA คือการแผ่ขยายอาณาเขตของแนวดนตรี K-POP ไปพร้อมกับการสร้างโลกที่เสมอภาคผ่านเสียงดนตรี และเรื่องราวที่ถูกถ่ายทอดออกมาอย่างลึกซึ้ง ด้วยมิวสิกวิดีโอที่เผยให้เห็นถึงความสวยงามของ ความหลากหลายทางเพศและชาติพันธุ์ว่าทุกคนบนโลกล้วนเท่าเทียมกัน

โครงการเปิดตัวของวง LOONA คือสมาชิกเปิดตัวเดี่ยวพร้อมกับปล่อย Single Album ของตัวเอง ออกมาเดือนละคนจนครบ เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ค.ศ. 2016 จนถึงเดือนมีนาคม ค.ศ. 2018 เป็นเวลากว่า 18 เดือน ระหว่างนั้นยังได้แยกกันเป็นกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่มซึ่ง ได้แก่ กลุ่มแรกคือ LOONA 1/3 เปิดตัวเมื่อวันที่ 13 มีนาคม ค.ศ. 2017 กลุ่มที่สองคือ LOONA Odd Eye Circle เปิดตัวเมื่อวันที่ 21 กันยายน ค.ศ. 2017 และกลุ่มที่สามคือ LOONA yyxy เปิดตัวเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ก่อนจะรวมตัวกัน และเปิดตัวอย่างเป็นทางการในวันที่ 20 สิงหาคม ค.ศ. 2018

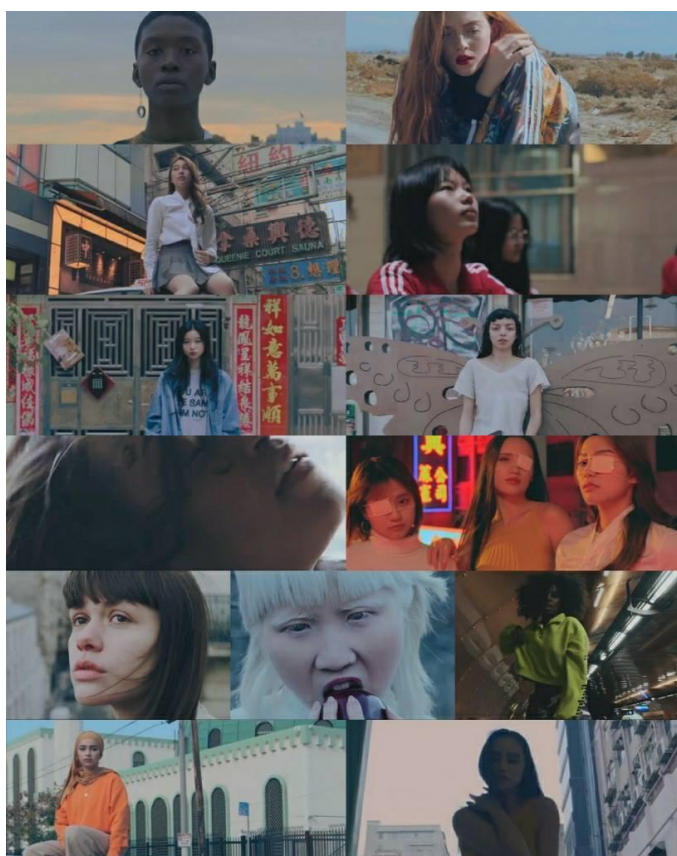
บทที่ 4

บทวิเคราะห์การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA

การวิจัยเรื่อง “การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA” เป็นการศึกษาที่มุ่งสนใจวิเคราะห์การสื่อความหมายของสัญลักษณ์ โดยการวิเคราะห์โครงสร้างและการเล่าเรื่องในมิวสิกวิดีโอ เทคนิคภาพ มุมกล้อง และการสื่อสารโดยสัญลักษณ์ เพื่อวิเคราะห์ถึงความหมายของมิวสิกวิดีโอ

การวิเคราะห์การเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอ

มิวสิกวิดีโอ Butterfly ของศิลปินวง LOONA จัดอยู่ในประเภทมิวสิกวิดีโอเชิงมโนทัศน์ (Conceptual) ประเด็นสำคัญของมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly ที่ต้องการสื่อถึงผู้ชมคือ “การปลดปล่อยตนเอง” ตระหนักถึงอิสระเสรีภาพของผู้หญิง ชักจูงให้ผู้ชมเกิดแรงบันดาลใจและความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ รวมถึงเชื่อมั่นและเคารพในตนเอง ทั้งยังนำเสนอถึงความหลากหลายชาติพันธุ์ (Diversity) เล่าเรื่องราวผ่านนักแสดงหญิงถึง 13 คนที่แตกต่างกันทั้งสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย รูปลักษณ์ เชื้อชาติ และศาสนา แต่พวกเธอล้วนถูกพันธนาการจากกรอบความคิดหรือบรรทัดฐานต่าง ๆ ของสังคม พวกเธอจึงตัดสินใจปลดปล่อยตนเอง ก้าวออกจากกรอบของสังคมเพื่อเสรีภาพของตน โดยมิวสิกวิดีโอ Butterfly ได้ใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ของการสื่อความหมายด้วยภาพเพื่อการสื่อความหมาย ดังนี้

ภาพที่ 5 นักแสดงในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly

4.1. ฉากและตัวละคร

4.1.1. ฉากกรอบแนวคิดและบรรทัดฐานสังคม (Social norm)

บรรทัดฐาน คือตัวกำหนดระเบียบหรือแบบแผนแห่งพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของคนในสังคมซึ่งเกิดจากการปฏิบัติตามนิยามของสังคมนั้น มีบทบาทสำคัญต่อการควบคุมสัมพันธ์ภาพของบุคคลในสังคม ทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นไปตามที่สังคมปรารถนา แต่ในบางครั้งกรอบแนวคิดและบรรทัดฐานสังคมกลับกลายเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพ ทำให้ผู้คนบางกลุ่มไม่สามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งศิลปะถือเป็นสื่อพื้นที่หนึ่งที่ใช้ในการความหมายผ่านงานศิลปะเกี่ยวกับแนวคิดการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของมนุษยชน เช่นเดียวกับมิวสิกวิดีโอชุดนี้ที่แสดงให้เห็นถึงการถูกลิดรอนสิทธิเสรีภาพจากบรรทัดฐานทางการศึกษา กรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อ บรรทัดฐานความงาม ดังนี้

(1) **บรรทัดฐานทางการศึกษา** การศึกษาเป็นอีกหนึ่งปัจจัยและรากฐานสำคัญในการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบกิจการอาชีพ แต่การศึกษานั้นล้วนมีหลักเกณฑ์มาตรฐานและกฎระเบียบที่กำหนดไว้ ซึ่งกฎเกณฑ์เหล่านั้นอาจเป็นการลิดรอนสิทธิของผู้รับการศึกษาหรือผู้เรียน

- ฉากบรรทัดฐานทางการศึกษาฉากที่ 1

ภาพที่ 6 บรรทัดฐานทางการศึกษาฉากที่ 1

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : เด็กนักเรียนชาวเอเชียที่กำลังนั่งเรียนหนังสือ นั่งอยู่ภายในห้องเรียนที่มีการจัดระเบียบโต๊ะเป็นแถวตรง และถูกกำหนดจากกฎระเบียบของโรงเรียนทั้งเรื่องแบบการแต่งกายและปฏิบัติต่าง ๆ นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ที่ห้อยอยู่เหนือหัวของเด็กนักเรียนในฉากนั้นยังสามารถสื่อถึงวัฒนธรรมประเพณี หรือคำสอนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมายาวนานในสังคมประเทศจีน จึงตีความจากฉากนี้ได้ว่าเด็กนักเรียนเหล่านี้ตกอยู่ภายใต้กฎระเบียบของการศึกษา ทำให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความเป็นตัวเองออกมาได้

สัญลักษณ์จากภาพและมุมกล้อง : เป็นการถ่ายจากมุมสูง (High-angle shot) มุมมองที่เห็นผู้แสดงหรือวัตถุอยู่ต่ำกว่า ใช้แสดงแทนสายตามองไปเบื้องล่างที่พื้น และให้อารมณ์ความรู้สึกที่ต่ำต้อย ไร้อำนาจ โดยในที่นี้อาจสื่อถึงการถูกกดขี่จากครอบครัว ครูอาจารย์หรือแม้แต่เพื่อนร่วมห้อง นอกจากนี้ยังเป็น

ภาพขนาดกว้างที่แสดงถึงรายละเอียดของฉากหลังและผู้แสดงมากขึ้น ทำให้เห็นถึงบรรยากาศที่เคร่งเครียดและอึมครึมในฉากอีกด้วย

- ฉากบรรทัดฐานทางการศึกษาฉากที่ 2

ภาพที่ 7 บรรทัดฐานทางการศึกษาฉากที่ 2

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : จากเหตุการณ์ในฉากที่ 1 เด็กนักเรียนคนหนึ่งจึงค่อย ๆ เยกหน้าขึ้นมองไปยังข้างบน ตรงข้ามกับเด็กนักเรียนคนอื่น ๆ ที่กำลังจดจ่อกับการเรียนอยู่ จึงสามารถตีความได้ว่า ฉากนี้สื่อถึงความหวังที่จะออกจากบรรทัดฐานนี้ และการโยยหาเสรีภาพในการเปิดกว้างให้นักเรียนมีอิสระทางด้านความคิด ความเชื่อ และการแสดงออกโดยปราศจากการครอบงำและการบังคับ

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : ในฉากนี้เป็นภาพระยะใกล้ปานกลาง (Medium Close-Up / MCU) เป็นภาพแคบครอบคลุมบริเวณตั้งแต่ศีรษะถึงไหล่ของผู้แสดง ทำให้ผู้แสดงดูเด่นในเฟรม ใช้สำหรับในฉากสนทนาที่เห็นอารมณ์ความรู้สึกที่ใบหน้า ซึ่งสีหน้าและอารมณ์ของนักแสดงหลักในฉากนี้แสดงให้เห็นถึงความเศร้าและความหดหู่ที่อัดอั้นอยู่ในจิตใจ

(2) **กรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อ** ศาสนา (Religion) เป็นสถาบันหนึ่งในสังคมและเป็นที่ยึดเหนี่ยวใจของมนุษย์ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือหลักธรรมคำสอน พิธีกรรมความเชื่อ และวิถีการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน คำสอนเป็นคำแนะนำให้บุคคลกระทำความดีตามหลักประเพณีปฏิบัติ โดยศาสนาทุกศาสนาล้วนมีจุดมุ่งหมายในการจัดระเบียบสังคมเพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ซึ่งทุกศาสนาล้วนมีควบคู่ไปกับการเชื่ออันเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างหนึ่ง จากคำสอนและกรอบเกณฑ์ของศาสนาและความเชื่อเหล่านั้นได้อาจทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ

- ฉากกรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 1

ภาพที่ 8 ฉากกรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 1

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงชาวมุสลิมที่นั่งอยู่ข้างหน้ามัสยิดซึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม โดยศาสนาอิสลามเป็นอีกหนึ่งศาสนาที่มีหลักคำสอนเคร่งครัด มีทั้งเป็นหลักศรัทธา จริยธรรม และปฏิบัติ ซึ่งมีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การแต่งกายคลุมมิดชิด ข้อห้ามในการรับประทาน เป็นต้น อีกทั้งเรื่องเพศวิถีในศาสนาอิสลามยังกำหนดให้เพศหญิงต้องยกว่เพศชาย ไม่ว่าจะป็นในเรื่องของกฎหมาย และครอบครัว ทั้งยังกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้หญิง บางสังคมวัฒนธรรมก็มีเส้นแบ่งทางเพศบอกให้ผู้หญิงควรอยู่บ้านเลี้ยงลูก ทำงาน และละหมาด ฉากนี้จึงตีความได้ว่าเธอถูกครอบงำจากศาสนา จำกัดสิทธิเสรีภาพในการปฏิบัติตนของผู้หญิง เช่น การเข้าถึงพื้นที่ทางศาสนา และสีหน้าที่มีมองกล้องตรง รวมถึงท่าทางการนั่งของเธอซึ่งสื่ออารมณ์ความเหน็ดเหนื่อยและเบื่อหน่ายได้อีกด้วย นอกจากนี้ร่องเท้าที่เธอถือเอาไว้ในสัญลักษณ์ของการก้าวเดินสู่จุดมุ่งหมาย ในมิวสิกวิดีโอจึงสื่อถึงการก้าวออกจากกรอบความคิดของสังคมสู่เสรีภาพ

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกล (Long Shot / LS) เป็นการถ่ายภาพในระยะไกล เพื่อแสดงให้เห็นการทำทางของตัวแบบในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ทำให้เห็นถึงฉากหลังที่เป็นมัสยิดที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นเอกลักษณ์ ลักษณะหลังคาที่เป็นโดม สามารถตีความหมายได้ว่าอำนาจการครอบงำของศาสนา ไม่ว่าจะป็นอำนาจศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า ศาสดา คัมภีร์ ที่เป็นกรอบกำหนดวิถีชีวิตของบุคคล ทำให้เกิดการแบ่งแยกวรรณะและการกดขี่เอาเปรียบสตรี เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการถ่ายภาพระยะใกล้ (Close-Up / CU) ร่องเท้าที่เธอกำลังถือเอาไว้

ภาพที่ 9 ภาพร่องเท้า

- ฉากรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 2

ภาพที่ 10 ฉากรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 2

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงชาวเอเชียที่กำลังนั่งกอดเข่าอยู่ในชอกตึก แล้วค่อย ๆ ก้มหน้าลงชุกกับเข่าแสดงอารมณ์ถึงความเศร้าโศกและทุกข์ใจ สถานที่ที่เป็นชอกตึกมีกำแพงเป็นช่องทั้งสองด้านเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงแรงกดดันและบีบคั้นบังคับจากสังคมที่อยู่ภายในจิตใจ ฉากนี้จึงตีความได้ว่าเธอได้รับแรงกดดันและบีบคั้นบังคับจากสังคม รวมถึงการปิดกั้นของสังคม จากสาเหตุดังกล่าวทำให้เธออยู่ในสภาวะเครียด มีอารมณ์ความเศร้าโศกและทุกข์ใจที่ซ่อนอยู่ในจิตใจลึก ๆ

ความหมายผ่านภาพภาพและมุมกล้อง : ฉากนี้เป็นกรอถ่ายมุมระดับสายตา (Eye-level shot) เป็นมุมที่มีความหมายตรงตามชื่อที่เรียก คือคนดูถูกวางไว้ในระดับเดียวกับสายตาของตัวละคร โดยผู้แสดงไม่เหลือบสายตาเข้าไปในกล้องในระหว่างการถ่ายทำ และเป็นมุมที่เราใช้มองในชีวิตประจำวัน ทั้งยังเป็นภาพระยะไกล (Long Shot หรือ LS) ที่ค่อย ๆ ซูมเข้าไป (Zoom in) โดยเปลี่ยนความยาวโฟกัสของเลนส์ ทำให้มุมภาพ (Angle of view) เปลี่ยนไป เพื่อให้ผู้ชมสนใจวัตถุนั้นและสามารถเห็นวัตถุอย่างชัดเจนมากขึ้น

- ฉากกรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 3

ภาพที่ 11 ฉากกรอบความคิดทางศาสนาและความเชื่อฉากที่ 3

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงชาวเอเชียที่กำลังยืนอยู่หน้าประตูรั้วบ้านที่มีการติดป้ายมงคลหรือเรียกกันว่า “คู่ยฺเหียน” (对联) ซึ่งประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานของจีน เป็นความเชื่อเรื่องความหมายที่ดีเป็นสิริมงคล ใช้ช่วยพรเพื่อให้เกิดสิ่งดี ๆ และในโอกาสมงคลต่าง ๆ สามารถพบเห็นได้ตามทั่วไปในสังคมจีนหรือที่พักอาศัยของคนเชื้อสายจีน ทั้งนี้ประตูยังเป็นสัญลักษณ์ของการเปิดรับและปิดกั้น ตีความฉากนี้ได้ว่าหญิงชาวเอเชียคนนี้ถูกปิดกั้นจากความเชื่อและวัฒนธรรมประเพณีของสังคม ทำให้เธอไม่สามารถเปิดรับความรู้หรือความเชื่ออื่น ๆ ได้ ฉากนี้จึงเป็นเหมือนฉากที่ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจความหมายถึงของฉากที่ 2 มากยิ่งขึ้น ทำให้ทราบถึงสาเหตุอารมณ์ความเศร้าโศกและทุกข์ใจของเธอ

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : ฉากนี้ใช้เทคนิคที่เหมือนกับฉากที่ 2 โดยการใช้นิเทศนิตมุมระดับสายตา (Eye-level shot) และเป็นภาพระยะไกล (Long Shot / LS) ที่ค่อย ๆ ซูมเข้าไป (Zoom in) โดยเปลี่ยนความยาวโฟกัสของเลนส์ เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นถึงรายละเอียดของฉากหลัง

(3) **บรรทัดฐานความงาม** บรรทัดฐานความงามหรือความงามในอุดมคติ เป็นหนึ่งในค่านิยม และทัศนคติที่มีบทบาทและหล่อหลอมวิถีชีวิต ตามความคิดที่ว่าความสวยคือความขาว ความผอม และความอ่อนเยาว์ ส่วนสิ่งที่ไม่น่าปรารถนาคือการมีสีผิวคล้ำ ความอ้วน และความงาม เป็นต้น ทำให้คุณค่าและสถานภาพของผู้หญิงมักถูกผูกติดกับเงื่อนไขทางสรีระที่ถูกกำหนดจากสังคม ทั้งยังทำให้ผู้หญิงต้องหันมาจัดการกับรูปร่างหน้าตาของตนเอง เพื่อได้รับความสนใจและดึงดูดจากสังคมมากกว่าผู้หญิงที่ไม่สามารถเป็นไปตามบรรทัดฐานความงามได้ จากค่านิยมและทัศนคติเหล่านั้นทำให้ผู้หญิงที่ไม่สามารถเป็นไปตามบรรทัดฐานความงามรู้สึกหมดคุณค่าในตนเองและรู้สึกขาดอำนาจ

- **ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 1**

ภาพที่ 12 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 1

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงผิวดำคนหนึ่งที่กำลังยืนเหม่อลอยอยู่บนดาดฟ้า ความงามของเธอนั้นไม่ได้เป็นไปตามบรรทัดฐานความงามของสังคม ซึ่งคนผิวดำตามความเชื่อของตะวันตกสมัยก่อนคือทาสหรือแรงงานที่ถูกจับตัวมาใช้แรงงาน โดยคนฝั่งตะวันตกที่มีผิวดำมักมาจากแอฟริกา ด้วยการมองคนผิวดำว่าเป็นแรงงานนั้น ทำให้เกิดการเหยียดสีผิว คนผิวดำถูกมองว่าต่ำต้อยกว่าคนผิวขาว จากสีหน้าและท่าทางของเธอสื่ออารมณ์ถึงความเศร้าและเป็นทุกข์ที่ต้องโดนเหยียดจากสังคมรอบตัว นอกจากนี้ยังมีสัญลักษณ์จากตุ้มหูของเธอที่ใส่เพียงข้างเดียว และมีลักษณะรูปร่างเป็นวงกลมที่เป็นสัญลักษณ์ของโลกและชีวิต กล่าวได้ว่าอาจสื่อถึงความไม่สมบูรณ์แบบของโลกและชีวิต เพื่อให้ตระหนักว่าทุกสิ่งในโลกนี้ล้วนไม่มีสิ่งใดที่สมบูรณ์แบบ

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะใกล้ปานกลาง (Medium Close-Up / MCU) ที่ทำให้นักแสดงดูเด่นที่สุดในเฟรม พื้นหลังมีความเบลอบ้างเพื่อให้ผู้ชมโฟกัสที่ตัวนักแสดง ซึ่งจากพื้นหลังที่เป็นบ้านหรือที่พักอาศัยมากมายและท้องฟ้า อาจตีความได้ว่าบ้านหรือที่พักอาศัยเหล่านั้นเปรียบเหมือนสายตาของผู้คนรอบข้าง และท้องฟ้าที่กว้างใหญ่เปรียบเหมือนอิสรภาพที่เธอต้องการ

- ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 2

ภาพที่ 13 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 2

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงผิวขาวชาวตะวันตกที่กำลังยืนเหม่อมองท้องฟ้าอยู่บนระเบียงบ้าน สีหน้าและอารมณ์ของเธอสื่อถึงความโหยหาและความหวังเป็นอิสระจากบรรทัดฐานความงามของสังคม ถึงแม้รูปลักษณ์ของเธอจะมีความใกล้เคียงกับบรรทัดฐานความงามของสังคมในปัจจุบัน แต่ค่านิยมและเหล่านั้นล้วนมีการเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลา กระแสนิยม รวมถึงกลไกทางสังคมอีกด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากที่จะไม่ตกไปตามกระแสเหล่านั้น

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะใกล้ (Close-Up / CU) เพื่อเน้นวัตถุหรือบางส่วนของวัตถุ ขยายให้เห็นรายละเอียดเฉพาะของวัตถุให้ชัดเจนมากขึ้น ในการถ่ายภาพบุคคลจะเป็นภาพที่เห็นบริเวณศีรษะและบริเวณใบหน้าของผู้แสดง รายละเอียดชัดเจนขึ้น เช่น ริ้วรอยบนใบหน้า แหวตา รอยยิ้ม โดยในฉากนี้เป็นฉากเน้นสื่ออารมณ์ความเศร้าและความหม่นหมองผ่านแววตาของนักแสดงเป็นหลัก

- ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 3

ภาพที่ 14 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 3

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงผิวดำที่มีบาดแผลอยู่บนใบหน้า ซึ่งจากบรรทัดฐานความงามนั้นการมีใบหน้าที่ดีอ่อนเยาว์และไร้ริ้วรอยนั้นถือเป็นความงดงามของผู้หญิง ดังนั้นการมีบาดแผลบนใบหน้าจึงดูไม่สวยงามและดูเป็นสิ่งที่ดูน่ากลัว นอกจากนี้บาดแผลสื่อถึงประสบการณ์หรือสิ่งที่เธอเคยพบเจอมา จากฉากนี้จึงตีความได้ว่าหญิงผิวดำคนนี้ได้ผ่านประสบการณ์เกี่ยวกับค่านิยมความงามที่ไม่ดี ซึ่งความเจ็บปวดและทำให้เธอสูญเสียคุณค่าและความมั่นใจในตนเองไป

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะใกล้ (Close-Up / CU) เป็นภาพที่เห็นบริเวณศีรษะและบริเวณใบหน้าของผู้แสดง จากฉากนี้ทำให้ผู้ชมได้เห็นถึงบาดแผลบนใบหน้าของผู้แสดง โดยกล้องได้นำผู้ชมเข้าไปสำรวจรายละเอียดของผู้แสดงอย่างใกล้ชิด และเป็นภาพที่มีความเบลอเป็นการถ่ายทอดความงามของแสงและสีเพื่อให้ผู้ชมได้สังเกตหรือเกิดความรู้สึกอยากจ้องมองภาพให้นานยิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังสามารถความรู้สึกเศร้าและหม่นหมองของผู้แสดงได้อีกด้วย

- ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 4

ภาพที่ 15 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 4

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงสาวผิวเผือกคนหนึ่งที่นั่งพิงต้นไม้อยู่ในป่าที่ไร้ผู้คน ซึ่งโรคอัลบินิซึม หรือโรคผิวเผือก (Albinism) คือโรคที่เกิดจากความผิดปกติทางพันธุกรรมที่หายาก โดยส่งผลให้มีอาการผิวหนังซีด ผมหงอก หรือปัญหาในการมองเห็น เป็นต้น และป่ายังสื่อธรรมชาติและอาการหลบซ่อนตนเองอีกด้วย ดังนั้นจึงตีความได้ว่าจากลักษณะภายนอกแตกต่างจากรูปลักษณ์คนทั่ว ๆ ไป ทำให้หญิงสาวผิวเผือกถูกแบ่งแยกและได้รับปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมในสังคม ทำให้เธอปลีกตัวหรือหลบซ่อนตนเองจากสังคม ไม่มั่นใจที่จะพบปะกับคนในสังคม

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกล (Long Shot /LS) ซึ่งเป็นภาพขนาดกว้างแต่สามารถเห็นรายละเอียดของฉากหลังและผู้แสดงมากขึ้น อีกทั้งยังใช้เทคนิคการแพนกล้อง (Panning) จากทางซ้ายไปขวา เพื่อให้เห็นวัตถุตามแนวกว้างหรือนำผู้ชมไปยังจุดน่าสนใจ โดยฉากนี้ใช้เทคนิคการแพนกล้องที่ค่อย ๆ เผยให้เห็นหญิงสาวผิวเผือกโดนบดบังจากต้นไม้

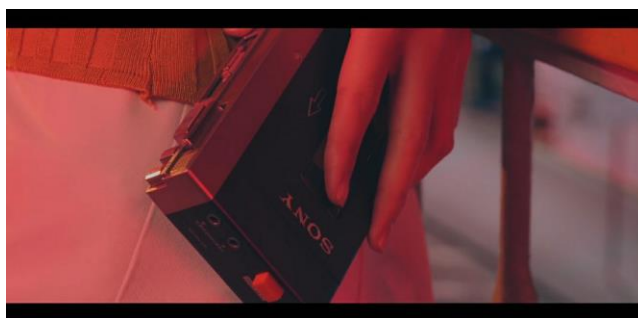
- ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 5

ภาพที่ 16 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 5

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงเอเชียทั้งสามคนที่สวมผ้าปิดตาข้างเดียว ซึ่งดวงตาเป็นสัญลักษณ์ของการมองเห็น และเป็นหนึ่งในประสาทสัมผัสที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ ซึ่งส่วนมากมนุษย์รับรู้และเรียนรู้มาจากการมองเห็น การมองเห็นที่ชัดเจนจึงมีความสำคัญมากในการมีชีวิต หากดวงตาโดนบดบังก็จะทำให้ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน กล่าวได้คือจากบรรทัดฐานความงามนั้นผู้หญิงเอเชียทั้งสามคนนี้ถูกกำจัดการมองเห็นและการรับรู้ที่จะเป็นตัวของตนเอง และแสดงถึงการไม่สามารถมองโลกได้เท่าเทียมกับผู้อื่น นอกจากนี้เธอยังถือเครื่องเล่นเทปคาสเซ็ทพกพาไว้ ซึ่งเป็นหนึ่งในนวัตกรรมระบบเสียงสเตอริโอ (Stereo) ที่ได้รับความนิยมในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1970 - 1990 โดยเครื่องเล่นเทปคาสเซ็ทที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอคือเครื่องเล่นเทปคาสเซ็ทพกพา Walkman บริษัท Sony จากประเทศญี่ปุ่น จึงตีความได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แทนวัฒนธรรมของตะวันออก

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะปานกลาง (Medium Shot / MS) ขนาดที่มีความหลากหลายและมีชื่อเรียกได้หลายชื่อเช่นเดียวกัน แต่โดยปกติจะมีขนาดประมาณตั้งแต่หนึ่งในสี่ถึงสามในสี่ของร่างกาย บางครั้งเรียกว่า Mid Shot หรือ Waist Shot ก็ได้ ภาพระยะปานกลางมักใช้เป็นการสนทนาและเห็นทั้งท่าทาง และอารมณ์ สีหน้าของของผู้แสดง ในฉากนี้ผู้แสดงทั้งสามคนมองตรงมาที่กล้องสามารถสื่ออารมณ์ถึงความกล้าหาญ นอกจากนี้ยังมีการถ่ายภาพระยะใกล้ (Close-Up / CU) เครื่องเล่นเทปคาสเซ็ทพกพาที่เธถือไว้ในมือ

ภาพที่ 17 ภาพเครื่องเล่นเทปคาสเซ็ทพกพา

- ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 6

ภาพที่ 18 ฉากบรรทัดฐานความงามฉากที่ 6

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : สาวผิวดำที่กำลังเดินอยู่ในอุโมงค์มืด ซึ่งการเดินนั้นเปรียบเสมือนอารมณ์จิตใจหรือตัวตนที่แท้ของเธอ นอกจากนี้อุโมงค์เป็นสัญลักษณ์ของการเดินทาง และการเปลี่ยนผ่านจากช่วงชีวิตหนึ่งไปสู่อีกช่วงหนึ่ง อีกทั้งอุโมงค์ยังเป็นเครื่องแสดงถึงโลกของคนเราที่ไม่เท่ากัน รวมถึงเป็นสัญลักษณ์การครอบงำชีวิตและความคิดจากสังคม ตีความได้ว่าจากการเหยียดสีผิว ทำให้เธอถูกแบ่งแยกออกจากสังคมขาดอิสรภาพในการออกสิทธิหรือเสียงในสังคม สูญเสียคุณค่าและความมั่นใจของตนเอง ต้องซ่อนอารมณ์ความรู้สึกและตัวตนที่แท้ไว้ภายในจิตใจ

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกล (Long Shot / LS) เป็นการถ่ายภาพภาพในระยะไกลเพื่อให้เห็นบรรยากาศและส่วนประกอบในฉาก แต่จะเน้นตัวแบบมากขึ้น โดยลักษณะจะเป็นภาพขนาดเต็มตัวเพื่อแสดงให้เห็นกิริยาท่าทางของตัวแบบในสภาพแวดล้อมนั้นๆ จากฉากนี้ทำให้เห็นฉากหลังอย่างชัดเจน นอกจากนี้เนื่องจากสีและเงาของความมืดในอุโมงค์ยังสื่ออารมณ์ถึงความเค้งคว้างและความหม่นหมองของจิตใจ

4.1.2 ฉากเสรีภาพและการปลดปล่อยตนเอง จากการถูกพันธนาการจากกรอบความคิดหรือบรรทัดฐานต่าง ๆ ของสังคม ทำให้พวกเขาปลดปล่อยตนเองสู่อิสระเสรีภาพในการทำสิ่งต่าง ๆ โดยดำเนินเรื่องผ่านการแสดงท่าทางและการกระทำของนักแสดง ดังนี้

(1) **การทลายกำแพง** โดยกำแพงเป็นสัญลักษณ์ของการแบ่งแยกและกีดกัน ในที่นี้อาจหมายถึงบรรทัดฐานที่ถูกสร้างขึ้นจากคนในสังคม

ภาพที่ 19 ฉากการทลายกำแพง

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : เป็นฉากที่ผู้หญิงคนหนึ่งกำลังวิ่งไปเตะกำแพง ฉากนี้สื่อความหมายได้ว่าการทลายกำแพงที่เป็นสิ่งปิดกั้นเธอจากสังคม ทำให้เธอสูญเสียความมั่นใจและโอกาสต่างๆ ไม่สามารถทำอะไรได้อิสระอย่างที่เธอต้องการ ตกอยู่ภายใต้การเหยียดหยามจากสายตาคนรอบข้าง เธอจึงต้องการทลายกำแพงนั้นทิ้งไปเพื่อออกสู่อีกโลกกว้าง และเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานของสังคมให้เปิดกว้างมากขึ้น

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : ในฉากนี้มีการเทคนิคการถ่ายภาพและมุมกล้องอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นถึงในมุมมองและอารมณ์ที่หลากหลาย ดังนี้

1. ภาพระยะปานกลาง (Medium Shot /MS) ในมุมระดับสายตา (Eye-level shot) ที่ถ่ายจากทางด้านข้าง ทำให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวที่รวดเร็วของผู้แสดง

ภาพที่ 20 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 1

2. ภาพระยะปานกลาง (Medium Shot /MS) และเป็นมุมระดับสายตา (Eye-level shot) ใช้เชื่อมเพื่อรักษาความต่อเนื่องของภาพจากมุมแรก ถ่ายจากทางด้านหลังของนักแสดง โดยสื่อถึงการพุ่งเข้าหาวัตถุ

ภาพที่ 21 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 2

3. ภาพระยะใกล้ (Close-Up / CU) ที่ทำให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวที่เข้าใกล้วัตถุมากกว่าเดิม

ภาพที่ 22 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 3

4. ภาพระยะไกล (Long Shot /LS) ทำให้เห็นผู้แสดงในขนาดเต็มตัว รวมทั้งเห็นอากัปกิริยาของผู้แสดงที่กำลังเตะกำแพงอย่างรุนแรง

ภาพที่ 23 ฉากการทลายกำแพงมุมที่ 4

(2) การยืนบนที่สูง โดยจุดที่สูงสามารถทำให้คนรอบข้างเห็นพวกเขาได้อย่างเด่นชัด เป็นเหมือนการเรียกร้องเสรีภาพของพวกเขา ซึ่งในมิวสิกวิดีโอมีฉากที่นักแสดงยืนอยู่บนที่สูงปรากฏอยู่หลายฉากและหลายสถานที่ ดังนี้

- ฉากยืนอยู่บนระเบียงบ้าน

ภาพที่ 24 ฉากยืนอยู่บนระเบียงบ้าน

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงผิวขาวชาวตะวันตกที่กำลังยืนอยู่บนระเบียงบ้าน และยังปล่อยลูกแอปเปิลลงมา โดยแอปเปิลเป็นสัญลักษณ์แห่งความรู้และปัญญา แต่ในฉากนี้อาจเป็นการอ้างอิงถึงเรื่องแรงโน้มถ่วง ดีความได้ว่าการร่วงหล่นของแอปเปิลเปรียบเสมือนกฎเกณฑ์สังคม การยืนอยู่บนที่สูงคือเธอสามารถฉีกกฎเกณฑ์สังคมได้ รวมทั้งทำให้เธอได้รับความสนใจและอิสรภาพจากสังคมอีกด้วย

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นการถ่ายมุมต่ำ (Low-angle shot) คือมุมที่ต่ำกว่าระดับสายตาของผู้แสดง โดยเงยกล้องขึ้นประมาณ 70 องศา ทำให้เกิดผลทางด้านความลึกของผู้แสดง มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมรูปทรงเรขาคณิตให้ความรู้สึกถึงความมั่นคง น่าเกรงขาม และทรงพลังอำนาจแก่ผู้ชม

- ฉากยืนอยู่บนสะพานลอย

ภาพที่ 25 ฉากยืนอยู่บนสะพานลอย

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงชาวเอเชียที่กำลังยืนอยู่บนสะพานลอย การเดินที่สื่อถึงตัวตนที่แท้จริงของเธอ โดยท่าทางการเดินที่ดูผ่อนคลายและนิ่มนวล รวมทั้งสีหน้าอารมณ์แสดงถึงความโล่งใจและไร้ซึ่งความหวาดกลัว นอกจากนี้ฉากหลังที่เป็นตึกอาคารมากมายอาจสื่อถึงสายตาของผู้คนที่จ้องมองในการกระทำของเธอ จึงดีความโดยรวมได้ว่าเธอสามารถก้าวผ่านความกลัวที่จะเป็นจุดสนใจจากคนรอบข้างทำในสิ่งที่ตนอยากทำได้อย่างอิสระ ทั้งยังสามารถปลดปล่อยตนเองและความรู้สึกที่แท้จริงออกมาได้อีกด้วย

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกลปานกลาง (Medium Long Shot / MLS) ที่ทำให้เห็นการเคลื่อนไหวของผู้แสดง ทั้งยังใช้การซูมเข้า (Zoom In) ไปยังใบหน้าของผู้แสดง เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจถึงอารมณ์ของผู้แสดงมากยิ่งขึ้น

- ฉากยืนบนโต๊ะเรียนในชั้นเรียน

ภาพที่ 26 ฉากยืนบนโต๊ะเรียนในชั้นเรียน

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงที่กำลังยืนขึ้นบนโต๊ะเรียนชั้นเรียนท่ามกลางเพื่อนร่วมชั้นมากมาย และเธอยังเงยหน้าขึ้นมองไปข้างบนที่สื่อถึงความการโหยหาอิสรภาพ ซึ่งคอมพิวเตอร์ในฉากแสดงถึงประเพณีวัฒนธรรมจีน อีกทั้งยังมีป้ายที่มีลูกศรชี้ลงแสดงถึงคำสั่งที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม จึงตีความได้ว่าเธอกำลังเรียกร้องอิสรเสรีภาพของตนเอง และปลดปล่อยตนเองจากคำสั่งหรือประเพณีต่าง ๆ อย่างกล้าหาญ

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกลปานกลาง (Medium Long Shot / MLS) แสดงถึงการกระทำ รายละเอียด และบรรยากาศของฉาก และถ่ายจากมุมต่ำ (Low-angle shot) ทำให้ผู้ชมรู้สึกเป็นหนึ่งในคนที่นั่งอยู่ในชั้นเรียนนั้น นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งมุมที่มีลักษณะภาพและมุมการถ่ายคล้ายคลึงกับมุมแรก แต่มีการเพิ่มเทคนิคแทนสายตาคนดูเพื่อให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้แสดงเห็น โดยมุมนี้ทำให้เห็นถึงชั้นจำนวนมากของอาคาร สื่อให้เห็นถึงอุปสรรคและสิ่งกีดขวางที่เธอจะต้องผ่านไปให้ได้ รวมทั้งแสงที่สื่อถึงอิสรภาพ ดังนี้

ภาพที่ 27 ฉากยืนบนโต๊ะเรียนในชั้นเรียนมุมที่ 2

- ฉากยืนบนดาดฟ้าของอาคาร

ภาพที่ 28 ฉากยืนบนดาดฟ้าของอาคาร

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงที่กำลังยืนอยู่บนดาดฟ้าของอาคารและมองออกไปจากที่ที่เธอยืน โดยท้องฟ้าที่กว้างใหญ่สื่อถึงอิสระและเสรีภาพ ตึกอาคารข้างล่างที่ทำให้ความวุ่นวายและความหลากหลายของกฎเกณฑ์ทางสังคม จึงตีความฉากนี้ว่าเธอได้ปลดปล่อยตนเองหลุดออกจากกรอบสังคม และทำให้เธอได้พบกับเสรีภาพและมุมมองที่เปิดกว้างยิ่งขึ้น

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นขนาดภาพระยะไกลปานกลาง (Medium Long Shot / MLS) ทำให้ผู้ชมเห็นรายละเอียดของบรรยากาศรอบ ๆ เช่น ขนาดความกว้างใหญ่ของท้องฟ้า เป็นต้น นอกจากนี้สีโดยรวมของฉากเป็นสีโทนเย็นที่ให้ความรู้สึกถึงความสบายและปลอดภัย

- ฉากยืนบนหลังคารถ

ภาพที่ 29 ฉากยืนบนหลังคารถ

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงกำลังที่ยืนบนหลังคารถสื่อถึงความเป็นอิสระและเสรีภาพ โดยขาของเธอที่ถูกใส่เฟืองนั้นแสดงถึงความเจ็บปวด นอกจากนี้ท่าทางและสายตาการมองตรงมาที่กล้องของเธอยังสามารถสื่อถึงความมั่นใจและความกล้าหาญได้อีกด้วย ฉากนี้จึงตีความโดยรวมว่าเธอมีความกล้าหาญ เห็นคุณค่าของตัวเองและเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้เธอเรียนรู้ที่จะอยู่กับความจริง สามารถก้าวผ่านอุปสรรคและเยียวยาความเจ็บปวดทางกายและใจได้

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกลปานกลาง (Medium Long Shot / MLS) และถ่ายจากมุมต่ำ (Low-angle shot) ทำให้เกิดผลทางด้านความลึกของผู้แสดง ทั้งยังช่วยเสริมความรู้สึก

ความมั่นใจและความกล้าหาญของผู้แสดงให้ดูน่าเกรงขามมากขึ้น นอกจากนี้ยังใช้การซูมออก (Zoom Out) เพื่อให้ให้เห็นสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

(3) การละทิ้งเปลือกนอก ในปัจจุบันภาพลักษณะภายนอกหรือเปลือกนอกเป็นสิ่งที่หลายคนให้ความสำคัญ ทำให้บางคนพยายามสร้างภาพให้ตัวเองออกมาดูดีและเรียกความเชื่อมั่นจากคนอื่น ๆ ไม่สามารถมีความสุขกับตัวตนที่แท้จริงได้ จึงต้องการละทิ้งเปลือกนอกเหล่านั้นเพื่อเสรีภาพของตน

- ฉากละทิ้งเปลือกนอกฉากที่ 1

ภาพที่ 30 ฉากละทิ้งเปลือกนอกฉากที่ 1

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : ผู้หญิงที่กำลังเดินออกจากอุโมงค์พร้อมทั้งถอดเสื้อคลุมโยนทิ้งไป โดยเสื้อคลุมชิ้นนอกนั้นหมายถึงการตกแต่งภาพลักษณะภายนอกเพื่อให้สวยงามตามสมัยนิยม และเป็นสิ่งที่ปกปิดร่างกายหรือตัวตนที่แท้จริงของตนไว้ และอุโมงค์เป็นสัญลักษณ์แทนการครอบงำชีวิตและความคิดจากสังคม รวมถึงการซ่อนตัวตนที่แท้จริงเอาไว้ภายในจิตใจไม่สามารถแสดงออกมาได้ ดีความได้ว่าฉากนี้แสดงถึงการละทิ้งเปลือกนอกที่สร้างขึ้นตามค่านิยมและความคิดของสังคม และก้าวออกจากกรอบเหล่านั้นเพื่อมีความสุขและเชื่อมั่นกับสิ่งที่ตนเป็น โดยไม่ต้องสนใจสายตาจากคนรอบข้าง

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกลปานกลาง (Medium Long Shot / MLS) ที่แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของผู้แสดงที่กำลังเดินออกจากอุโมงค์ อีกทั้งยังใช้การซูมเข้า (Zoom In) ทำให้ผู้ชมรู้สึกร่วมกับผู้แสดงในการเดินออกจากอุโมงค์ หรือการหลุดออกจากกรอบ

- ฉากละทิ้งเปลือกนอกฉากที่ 2

ภาพที่ 31 ฉากละทิ้งเปลือกนอกฉากที่ 2

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงสาวโยนเสื้อคลุมทิ้งไปแล้วเดินร่าอย่างมีความสุข ซึ่งเสื้อคลุมสื่อถึงเปลือกนอกเช่นเดียวกับฉากที่ 1 แต่เน้นการสื่ออารมณ์ของผู้แสดงมากขึ้น โดยการที่ผู้แสดงเดินร่าและยิ้มออกมาสื่อถึงความสุขจากการปลดปล่อยตนเองออกจากกรอบเกณฑ์และบรรทัดฐานสังคม อีกทั้งท้องฟ้าและถนนที่ทอดยาวออกไปแทนการเป็นอิสระจากทุกสิ่ง โดยรวมฉากนี้จึงสื่อถึงชีวิตที่หลุดพ้นจากกรอบความคิดที่สังคมปิดกั้นไว้สู่เสรีภาพและความสุขทั้งทางกายและใจ

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกล (Long Shot /LS) ซึ่งเป็นภาพขนาดกว้างแต่สามารถเห็นรายละเอียดของฉากหลังที่เป็นท้องฟ้าและถนนยาวออกไปและการกระทำผู้แสดงมากขึ้น และถ่ายจากมุมระดับสายตา (Eye-level shot) โดยเป็นมุมที่มีความหมายตรงตามชื่อที่เรียก คือระดับสายตา ผู้ชมถูกวางไว้ในระดับเดียวกับสายตาของผู้แสดง ทำให้ผู้ชมเข้าใจอารมณ์ของผู้แสดงยิ่งขึ้น

(4) การก่อกินแอปเปิล แอปเปิลเป็นผลไม้แห่งความรู้และปัญญา แอปเปิลมีความสำคัญทางศาสนาและเทพปกรณัมในหลายวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ เช่น แอปเปิลที่ปรากฏในตำนานของกรีกและคริสต์ศาสนา เมื่ออดัมกับเอวาได้กัดแอปเปิลไปเพียงคำเดียวทั้งคู่ก็เกิดปัญญา รู้สำนึกในเรื่องดี – ชั่ว ดังนั้นแอปเปิลจึงแสดงถึงความรู้และตระหนักถึงตัวตนที่แท้จริง

- ฉากกัดแอปเปิลฉากที่ 1

ภาพที่ 32 ฉากกัดแอปเปิลฉากที่ 1

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงสาวคนหนึ่งก้มมองแอปเปิลในมือและตัดสินใจกัดกินมัน ซึ่งการที่ก้มมองอยู่นั้นคือการครุ่นคิดและตัดสินใจ โดยแอปเปิลเป็นผลไม้แห่งปัญญา ดังนั้นเมื่อเธอกัดกินเข้าไปแล้วจึงเกิดการตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง ดังนั้นฉากนี้ตีความได้ว่าเธอได้ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงความคิดและทัศนคติตนเอง เมื่อกัดกินแอปเปิลไปแล้วจึงเกิดความคิดเกี่ยวกับเสรีภาพของตน รวมถึงตระหนักถึงการคุณค่าและความเชื่อมั่นในตนเอง

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะใกล้ปานกลาง (Medium Close-Up / MCU) ทำให้เห็นถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้แสดงที่สื่อถึงการเปิดรับ และเป็นการถ่ายจากมุมที่ต่ำกว่าสายตาของนักแสดงโดยการถ่ายแบบเงยกล้องขึ้นเล็กน้อยเพื่อให้เกิดเส้นนำสายตา ทำให้ผู้ชมพุ่งความสนใจไปที่ผู้แสดงมากขึ้น ทั้งยังทำให้วัตถุหรือคนในฉากพุ่งไปในทิศทางเดียวกันอีกด้วย

- ฉากกัดแอปเปิลฉากที่ 2

ภาพที่ 33 ฉากกัดแอปเปิลฉากที่ 2

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงผิวเผือกกำลังกัดกินแอปเปิล โดยสีหน้าและอารมณ์ของผู้แสดงสื่อถึงความกล้าหาญมั่นใจในตนเอง และไร้ความหวาดกลัว พร้อมเปิดรับความรู้และปัญญาที่น่าเสนอผ่านแอปเปิล ฉากนี้จึงตีความว่าเธอก้าวผ่านความกลัว กล้าหาญที่จะเปิดรับแนวคิดและปรับเปลี่ยนทัศนคติ เกิดการตระหนักถึงตัวตนของตนเอง เปิดใจและยอมรับในสิ่งที่ตนเป็น ทำให้สามารถปลดปล่อยตนเองออกจากบรรทัดฐานสังคมได้

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะใกล้ (Close-Up / CU) ภาพที่เน้นความสำคัญของการถ่ายบริเวณศีรษะและใบหน้าของผู้แสดงเท่านั้น มีรายละเอียดชัดเจนของใบหน้าขึ้น เช่น การย่นคิ้วและแววตาที่สื่ออารมณ์ความกล้าหาญได้ชัดเจน

(5) **การวิ่งออกจากเส้นทางเดิม** เป็นฉากที่ปรากฏในช่วงท้ายของมิวสิกวิดีโอ โดยนักแสดงที่กำลังวิ่งออกจากเส้นทางเดิม ถนนที่เปรียบเสมือนวิถีชีวิตและกรอบเกณฑ์ของสังคม กล่าวได้ว่าพวกเขาได้ปลดปล่อยตนเองและหลุดออกจากกรอบสังคมที่กำหนดได้สำเร็จ ดังนี้

- ฉากวิ่งฉากที่ 1

ภาพที่ 34 ฉากวิ่งฉากที่ 1

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงชาวมุสลิมกำลังวิ่งไปตามแนวรั้วบนถนน ซึ่งรั้วเป็นสัญลักษณ์แทนกรอบความคิดทางศาสนาที่กั้นเธอไว้ เป็นเรื่องยากที่เธอจะสามารถละทิ้งมันไปได้ แต่เธอเลือกที่จะเปลี่ยนแปลงและปลดปล่อยตนเองออกจากแนวคิดที่เคร่งครัด ให้ความสำคัญกับเสรีภาพทางความคิดและความรู้สึกของตนเอง

มากกว่ากฎเกณฑ์ศาสนาที่ปิดกั้นเธอไว้ โดยฉากนี้จึงหมายถึงเสรีภาพที่ไม่จำเป็นต้องทำลายกฎเกณฑ์ที่ปิดกั้นเหล่านั้นทิ้งไป เพียงแค่เปิดรับและตระหนักถึงเรื่องเสรีภาพของมนุษย์เป็นหลัก

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะใกล้ปานกลาง (Medium Close-Up / MCU) ที่ถ่ายจากด้านหลังโดยเน้นที่ตัวผู้แสดงเป็นหลัก และใช้การซูมเข้า (Zoom In) เพื่อแสดงถึงการเคลื่อนไหวของผู้แสดงที่สัมพันธ์กับฉาก

- ฉากวิ่งฉากที่ 2

ภาพที่ 35 ฉากวิ่งฉากที่ 2

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงสาวที่กำลังวิ่งผ่านถนนที่มีผู้คนกำลังเดินอยู่ ซึ่งทำให้เห็นความขัดแย้งกันระหว่างผู้แสดงหลักและผู้คนที่ให้ถนนทั้งการกระทำวิ่งกับเดิน รวมทั้งการเคลื่อนไหวที่ในทิศทางที่ต่างกันได้กล่าวได้ว่าหญิงสาวคนนี้มีความคิดที่แตกต่างหรือนอกกรอบจากสังคม จึงเลือกที่จะฉีกกรอบนั้นทิ้งเพื่อเสรีภาพที่จะในสิ่งที่ตนต้องการโดยไม่ต้องสนใจสายตาที่คนอื่นมองมา

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกลปานกลาง (Medium Long Shot / MLS) ถ่ายจากด้านหลังของผู้แสดง แต่ตัวผู้แสดงอยู่ในตำแหน่งขอบภาพ เพื่อให้ผู้ชมเห็นถึงสภาพแวดล้อมและการทิศทางเคลื่อนไหวที่ที่ต่างกันไปของคนในฉาก และใช้การซูมเข้า (Zoom In) เพื่อแสดงถึงการเคลื่อนไหวของผู้แสดงที่สัมพันธ์กับฉาก

- ฉากวิ่งฉากที่ 3

ภาพที่ 36 ฉากวิ่งฉากที่ 3

เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงผิวดำที่กำลังวิ่งออกจากสถานีรถไฟ ซึ่งสถานีรถไฟสามารถสื่อถึงการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ดังเช่นรถไฟที่เคลื่อนที่จากสถานีหนึ่งไปยังสถานีอื่น ๆ เพื่อพบเจอ

วัฒนธรรมและคนมากมาย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า เธอได้ยอมรับตนเองและปลดปล่อยตนเองออกจากบรรทัดฐานสังคมที่แบ่งแยก กดขี่ หรือเหยียดหยามตัวตนของเธอ ทำให้เธอเป็นอิสระภาพและเห็นคุณค่าของชีวิตมากขึ้น

ความหมายผ่านและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกล (Long Shot /LS) ถ่ายจากด้านหลังของผู้แสดง เพื่อให้ผู้ชมเห็นถึงฉากหลังและการทิศทางเคลื่อนที่ที่แตกต่างกันระหว่างรถไฟและผู้แสดงในฉาก อีกทั้งใช้เทคนิคการซูมเข้า (Zoom In) เพื่อแสดงถึงการเคลื่อนไหวของผู้แสดงที่สัมพันธ์กับฉาก

- ฉากวิ่งฉากที่ 4

ภาพที่ 37 ฉากวิ่งฉากที่ 4

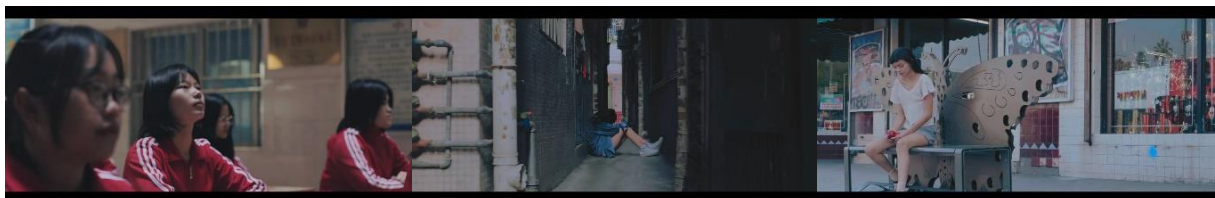
เรื่องราวและสัญลักษณ์ : หญิงสาวที่กำลังวิ่งออกจากเส้นทางถนน ซึ่งถนนสื่อความหมายถึงวิถีชีวิตและกรอบเกณฑ์ของสังคมที่บังคับเธอให้ปฏิบัติตาม กล่าวได้ว่าเธอได้ปลดปล่อยตนเองให้เป็นอิสระภาพจากบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางสังคม หลุดพ้นจากการถูกบังคับ ทำให้สามารถใช้ชีวิตอย่างอิสระและปฏิบัติตนเพื่อความสุขของตน

ความหมายผ่านภาพและมุมกล้อง : เป็นภาพระยะไกล (Long Shot /LS) ถ่ายจากด้านหลังของผู้แสดงและถ่ายในมุมปกติ (normal camera angle) รวมถึงใช้การซูมเข้า (Zoom In) เพื่อแสดงถึงการเคลื่อนไหวของผู้แสดงที่สัมพันธ์กับฉาก

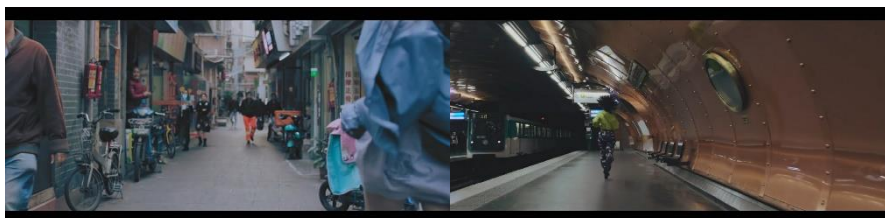

4.2 การตัดต่อมิวสิกวิดีโอ

มิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly ใช้เทคนิคการตัดต่อแบบมอนтаж (Montage) การตัดต่อที่ไม่เน้นความต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้ดูต่อใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระในการตัดต่อภาพโดยซ่อนความหมายไว้ภายในให้ผู้ชมได้ขบคิด แนวคิดการตัดต่อแบบมอนтажคือใช้หลักการโต้แย้ง (Dialectically) นำข้อที่ขัดแย้งมาตัดต่อเข้าด้วยกันให้เกิดความหมายใหม่ เลือกภาพที่สามารถกระตุ้นและโน้มน้าวผู้ชมให้เกิดความรู้สึกร่วมไปกับอารมณ์ภาพและการสร้างสรรค์เนื้อหาสาระที่ได้จังหวะเวลาที่พอเหมาะพอดี ใช้หลักการตัดต่อที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรง (Collision of images) โดยการนำภาพที่ขัดแย้งในเชิงความหมายของภาพ หรือขัดแย้งในทางในทางเทคนิค เช่น สีแสงเงาที่ขัดแย้งกันในแต่ละช็อตมาต่อเข้าด้วยกันจะทำให้เกิดการสื่อความหมายที่รุนแรงตามไปด้วยและส่งผลกระทบต่ออารมณ์ของผู้ชมทันที ดังนั้นในมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly ได้แสดงถึงความแตกต่างระหว่างอารยธรรมโลกตะวันออกและโลกตะวันตก โดยการตัดสลับฉากระหว่างผู้แสดงเอเชียและตะวันตก ยกตัวอย่างเช่น

ภาพที่ 38 ช่วงนาทีที่ 2:03 - 2:09

ภาพที่ 39 ช่วงนาทีที่ 4:07 - 4:09

โดยโลกตะวันออกเป็นการผสมแนวคิดในเรื่องจารีตประเพณีและให้ความสำคัญต่อสังคมมากกว่าการมองตัวตน ซึ่งการมองเรื่องสังคมเป็นหลักนั้นเห็นได้ชัดจากคำสอนต่าง ๆ เช่น แนวคิดจากลัทธิขงจื้อในเรื่องการรู้หน้าที่ของตนเองเพื่อให้ระเบียบของสังคมดำเนินไปอย่างถูกต้อง นำไปสู่แนวคิดเรื่องความกตัญญูและหลักปกครองที่มีผู้ปกครองเปรียบเหมือนบิดาเป็นแบบอย่างต่อสังคม อีกทั้งโลกตะวันออกเน้นการเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับธรรมชาติ ไม่มุ่งเน้นความพยายามเอาชนะธรรมชาติ ด้วยเหตุนี้เมื่อมองในแง่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อารยธรรมของโลกตะวันออกจึงไม่โดดเด่นในเรื่องนี้

ส่วนโลกตะวันตกนับแต่โบราณตั้งแต่สมัยกรีก - โรมัน จะให้ความสำคัญมากในเรื่องปรัชญาและเหตุผล โดยเน้นความเป็นตัวตนของตัวเองมากกว่าการมองคุณค่าทางสังคม เช่น ระบบประชาธิปไตยซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองที่เน้นเรื่องสิทธิเสรีภาพของคน รวมถึงพวกแนวคิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้มุมมองต่อธรรมชาติ ค่อนข้างจะแตกต่างไปจากโลกตะวันออก ได้แก่ ชาวตะวันตกจะพยายามเข้าใจธรรมชาติเพื่อ

นำมาใช้สร้างประโยชน์ให้กับมนุษย์ จนภายหลังได้พยายามที่จะเอาชนะธรรมชาติ ดั่งนั้นความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงนวัตกรรมในรูปแบบใหม่ ๆ เห็นได้ชัดจากคริสต์ศตวรรษที่ 17-18 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่โลกตะวันตกอยู่ในยุคปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์จนถึงปฏิวัติอุตสาหกรรม

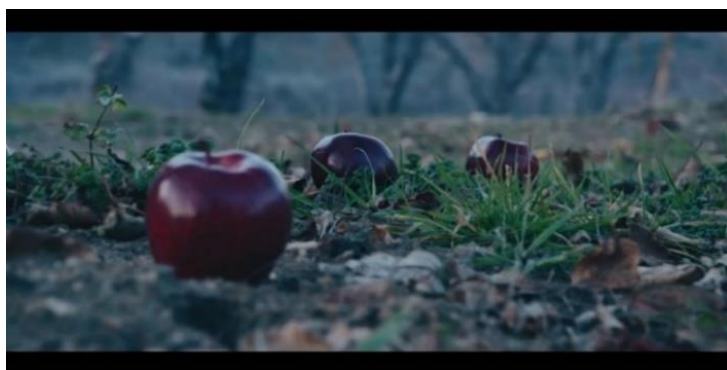
ดั่งนั้นสังคมตะวันออกในสายตาของโลกตะวันตก จึงถูกมองว่าเป็นสังคมร่ำรวยทางวัฒนธรรม มีกฎระเบียบเพื่อใช้บังคับคนในสังคมมากกว่าสังคมตะวันตก ทำให้คนในสังคมตะวันออกมีอิสระทางความคิดน้อยกว่าตะวันตก อีกทั้งสังคมตะวันออกยังมีระดับชั้นในสังคม และแสดงการกระทำแตกต่างกันไปตามสิ่งต่างๆ เช่น อายุและฐานะ ในขณะที่สังคมตะวันตกจะมีความเท่าเทียมกัน เป็นต้น

4.3 สีและแสง

ภาพที่ 40 ภาพแถบสีของมิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly

ลักษณะของสีในมิวสิกวิดีโอเป็นสีโทนเย็นจนถึงสีดำเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งใช้การเกลี่ยสีหรือปรับสี (Color Grading) ให้ภาพทั้งหมดมีความต่อเนื่องไปเป็นทางสีที่ไม่อึดอัด ถูกทำให้มืดและซีดจาง ซึ่งในจิตวิทยาส่งผลต่อผู้ชมให้รู้สึกถึงความหดหู่ อ่อนแอ เศร้าหมอง ท้อแท้ แทนความเจ็บปวดหรือความทุกข์ในจิตใจ และอาจให้ความรู้สึกถึงความสงบ ความเงียบ สุขุม ถ่อมอีกด้วย นอกจากนี้บางฉากยังมีการใช้เทคนิคทฤษฎีสีคู่ตรงข้าม (Complementary Colors) ทำให้ภาพสร้างความรู้สึที่ตัดกันรุนแรง ความโดดเด่น และเร้าใจแก่ผู้ชม ดังเช่นในฉากนี้ที่เป็นการถ่ายภาพระยะใกล้ (Close-Up / CU) ลูกแอปเปิลที่ตั้งอยู่บนพื้นหญ้า โดยสีของแอปเปิลเป็นสีแดงกำและเป็นสีโทนร้อนตัดกับสีเขียวของต้นหญ้าซึ่งเป็นสีโทนเย็น จากภาพจะเห็นได้ว่าเป็นสีโทนเย็นมากถึง 80% และเป็นโทนร้อนประมาณ 20% จากการตัดกันของสีทำให้ลูกแอปเปิลดูโดดเด่นขึ้นมาและดึงดูดสายตาของผู้ชม

ภาพที่ 41 ตัวอย่างภาพที่ใช้ทฤษฎีสีคู่ตรงข้าม

ทั้งนี้สีล้วนขึ้นอยู่กับแสง ในบางฉากที่มีแสงมากนั้นเพื่อสื่อถึงการได้รับแรงบันดาลใจหรือความหวัง เช่น ฉากนี้ที่ใช้แสงทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความหวัง

ภาพที่ 42 ตัวอย่างภาพการใช้แสงในฉาก

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่ามิวสิกวิดีโอเพลง Butterfly – LOONA มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ “ปลดปล่อยตนเอง” ชักจูงให้เกิดแรงบันดาลใจและความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงในตนเอง ทั้งยังนำเสนอถึงความหลากหลายชาติพันธุ์ (Diversity) ผ่านนักแสดงหญิงที่แตกต่างกันถึง 13 คน ซึ่งพวกเธอล้วนถูกพันธนาการจากกรอบความคิดหรือบรรทัดฐานต่าง ๆ ของสังคม โดยสื่อความหมายผ่านการเล่าเรื่องราวและสัญลักษณ์แสดงถึงพัฒนาการสังคมที่เกิดการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานในด้านต่าง ๆ ของสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อเปิดกว้างสังคมสู่อิสรภาพและความเท่าเทียมจากการถูกลิดรอนสิทธิมนุษยชน

สัญลักษณ์แสดงถึงพัฒนาการสังคมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

สัญลักษณ์สื่อถึงพัฒนาการสังคมด้านการศึกษา เช่น เด็กนักเรียนชาวเอเชียที่ถูกขังขี้เพื่อเรียกร้องอิสรภาพ จากการตกอยู่ภายใต้ถูกกดขี่จากกฎระเบียบของการศึกษา ทำให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาได้

สัญลักษณ์สื่อถึงพัฒนาการสังคมด้านศาสนาและความเชื่อ เช่น หญิงชาวมุสลิมที่ก้าวออกจากกรอบความคิดทางศาสนาเปลี่ยนแปลงความคิดและปลดปล่อยตนเองออกจากกรอบจำกัดของหลักคำสอนศาสนา และถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ด้อยกว่าเพศชาย

สัญลักษณ์สื่อถึงพัฒนาการสังคมด้านบรรทัดฐานความงาม เช่น ผู้หญิงแอฟริกันที่หลายกำแพงค่านิยมที่ปิดกั้นและแบ่งแยกเธอจากสังคมเพียงเพราะมีความงามไม่ได้เป็นไปตามบรรทัดฐานความงามของสังคม เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานของสังคมให้เปิดกว้างมากขึ้น

ทั้งนี้เรื่องและสัญลักษณ์เหล่านั้นล้วนสื่อความหมายผ่านภาพและมุกตลกอย่างหลากหลายเพื่อแสดงถึงอารมณ์ความรู้สึก การกระทำ และรายละเอียดของฉากหลังที่ช่วยให้ผู้ชมเข้าถึงความหมายของมิวสิกวิดีโอมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังใช้เทคนิคการตัดต่อภาพโดยซ่อนเรื่องราวความแตกต่างระหว่างอารยธรรมโลกตะวันออกและโลกตะวันตกไว้ภายใน เพื่อทำให้ผู้ชมได้ขบคิดและเกิดความรู้สึกร่วมไปกับอารมณ์ภาพรวมถึงใช้สีโทนเย็นจนถึงสีดำเพื่อแสดงถึงเศร้าหมองหรือความทุกข์ในจิตใจอีกด้วย

แม้มิวสิกวิดีโอเพลง butterfly จะมีความยาววิดีโอเพียง 4 นาที แต่กลับอัดแน่นไปด้วยความหมายที่ศิลปินวง LOONA ต้องการสร้างแรงบันดาลใจและความกล้าหาญแก่ผู้ชม รวมถึงให้ผู้ชมเกิดความเชื่อมั่นและเคารพในตนเอง ตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพและคุณค่าของมนุษย์ เพื่อให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและเป็นอิสรภาพจากค่านิยมและบรรทัดฐานสังคมที่ครอบงำหรือตีกรอบสังคมไว้

บรรณานุกรม

งานวิจัย

- ภูริกา เดชปรารมภ์. (2560). **ศึกษาเนื้อหาและสัญลักษณ์จากมิวสิกวิดีโอเพลง Wake Me Up - B.A.P.** สารนิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาเอเชียศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วสนันท์ อธิธิมีชัย. (2558). **ภาษาและการสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอของปาน ธนพร แวกประยูร.** การค้นคว้าอิสระปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

สื่อสิ่งพิมพ์

- กาญจนา แก้วเทพ. (2562). **การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วน จำกัดภาพพิมพ์.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอสถ. (2545). **สัญวิทยา, โครงสร้างนิยม, หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- สรเสริญ สันติธนะวงศ์. (2560). **ศิลปะในยุคศตวรรษที่ 20.** นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ณปภา สุวรรณรงค์และวิเชียร ลัทธพิงศ์พันธ์. (2561). **กระบวนการความคิดสร้างสรรค์มิวสิกวิดีโอเพลงไทยสากล : การประกอบสร้างความหมายสัญลักษณ์ทางเพศและบทอัครรย์.** เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก file:///C:/Users/Admin/Downloads/175438-Article%20Text-501527-1-10-20190308.pdf
- พรนิมิต ธีราชและภัสวดี นิติเกษตรสุนทร. (2560). **การเล่าเรื่องและการสื่อความหมายของภาพยนตร์สยองขวัญนอกกระแส.** เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก file:///C:/Users/Admin/Downloads/79231-Article%20Text-190915-1-10-20170309.pdf
- มณีวรรณ ชาตวนิชและสมภพ ชาตวนิช. (2561). **อิทธิพลของสัญศาสตร์ต่อภาพความจดจำในแหล่งท่องเที่ยวผ่านทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม.** เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก file:///C:/Users/Admin/Downloads/126121-Article%20Text-329923-1-10-20180531.pdf
- อาชญ์ นันต๊ะนา. (2562). **LOONATHEWORLD TH.** เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/view/620110590/home?authuser=0>

แนวคิดสัญวิทยาและการสร้างความหมาย (Semiology and Signification). (2550). เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก https://nuttacha.blogspot.com/2007/09/semiology-and-signification.html?fbclid=IwAR09HSkf7PmTeqoR-AzbwBo_tbHOZfRFP7A4gcRFfnzgSqN60zVSLU2Jidw

วิรัชพัชร บางโรย. **ความหมายของศิลปะ.** (2563). เข้าถึงเมื่อ 22 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/virunphatart/khwam-hmay-khxng-silpa>

Akkharaphon Dantonglang. **Color Grading / Color Correction ความเหมือนที่แตกต่าง.** (2562). เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.beartheschool.com/share-1/2019/3/13/color-grading-color-correction->

Akkharaphon Dantonglang. **The Art of Editing #1 : Creative Cutting สำหรับงาน Video/Film Editing.** (2562). เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.beartheschool.com/share-1/2019/4/30/the-art-of-editing-1-creative-cutting-videofilm-editing>

LOONA ส่งทีเซอร์ใหม่ สื่อความหมายสู่ผู้หญิงทั่วโลก “For all LOONAs around the world” สำหรับคัมแบคเพลงโปรโมต “Butterfly”. (2562). เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.hallyukstar.com/2019/02/16/loona-releases-cteaser-for-all-women-around-the-world-fly-like-a-butterfly/?fbclid=IwAR0MmRl9azxdxnZxOzAN4nAD1ZTabUFygGrNuy u2Jfw-fVlBjWONCjAiAw>

Monrada Sanlim. **การเคลื่อนกล้อง (Camera Movement).** (2560). เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/shortfilms11111/kar-khe>

Monrada Sanlim. **ขนาดภาพและมุมกล้อง.** (2560). เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/shortfilms11111/khnad-phaph-laea-mum-klxng>

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวกฤษณณณ์ คงอาสา
วัน เดือน ปีเกิด	8 มีนาคม 2542
สถานที่เกิด	นราธิวาส
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	92/29 หมู่ 6 ซอยน้ำตกกะทู้ ร.6 ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต 83120
ประวัติการศึกษา	
ปี 2559	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
ปี 2560 – 2564	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา - ภาษาจีน